

Poliisihallituksen tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2021

Sisällys

1 Johdon katsaus	4
2 Toiminnan vaikuttavuus	7
3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	12
3.1 Valvonta ja hälytys	12
3.2 Rikostorjunta	18
3.3 Lupahallinto	27
3.3.1 Lupahallinto	27
3.3.2 Asehallinto	31
3.3.3 Arpajaishallinto	31
3.3.4 Turvallisuusalan valvonta	33
3.4 Yhteiset palvelut	33
3.4.1 ICT-palvelut	34
3.4.2 Materiaalipalvelut ja toimitilat	36
3.4.3 Viestintä	37
3.4.4 Laillisuusvalvonta	38
3.4.5 Sisäinen tarkastus	39
3.4.6 Tietoturvallisuus, tietosuoja ja tiedon elinkaaren hallinta	39
3.4.7 Kansainvälinen toiminta	40
3.4.8 Poliisin sisäinen turvallisuuden ja varautumisen toimintokokonaisuus	42
3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	42
3.6 Yhteisrahoitteinen toiminta	52
3.7 Poliisin kokonaiskustannukset	54
4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	55
5 Tilinpäätösanalyysi	58
5.1 Rahoituksen rakenne	58
5.2 Talousarvion toteutuminen	59
5.3 Tuotto- ja kululaskelma	59
5.4 Tase	61
5.5 Hankkeet	61
6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	62
7 Kokonaisarvioinnin tulokset	64
8 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	64
9 Poliisihallituksen talousarvion toteumalaskelma	65
10 Poliisihallituksen talousarvion toteumalaskelman tiedot valtuuksista	72
11 Poliisihallituksen tuotto- ja kululaskelma	72
12 Poliisihallituksen tase	73

13 Liitetiedot (tilinpäätöksen liitteet).....	76
14 Allekirjoitukset	91

1 Johdon katsaus

Vuosi 2021 oli edeltävän vuoden tapaan haasteellinen mm. poliisin resurssitilanteen sekä koronapandemian jatkumisen vuoksi. Poliisi saavutti kuitenkin toiminnalliset tulostavoitteensa kokonaisuutena arvioiden hyvin. Toimintavalmiusajat pysyivät hyvällä tasolla, poliisiin luotetaan ja strategisia painopisteitä ja valintoja voitiin viedä eteenpäin ja kehittää.

Katurvallisuusindeksi parantui valtakunnallisesti hieman (0,5 %) vuoden 2020 toteumasta ollen hyvin lähellä vuosien 2017 - 2019 toteumia. Katurvallisuusindeksiin sisältyvät myös yksityisellä paikalla tapahtuneet rikokset, minkä vuoksi se ei mittaa suoraan vain katujen turvallisuutta. Tämä tulee selkeästi esiin koronavuosien 2020 ja 2021 toteumissa, joissa muutos ei ole tuota merkittävämpi, vaikka anniskelupaikkojen ja ravitsemisliikkeiden aukioloaikojen rajoitukset ovat vähentäneet yleisellä paikalla tapahtuneiden rikosten lukumääriä. Koronatilanteesta johtuen myöskään suuria yleisötilaisuuksia ei järjestetty.

Vuosi 2021 oli ensimmäisen koronavuoden tapaan melko poikkeuksellinen myös liikenteessä, sillä liikennemäärät olivat edelleen pienemmät koronapandemian johdosta määrättyjen rajoitteiden takia. Normaalia pienemmät liikennemäärät eivät kuitenkaan näkyneet liikenteessä kuolleiden määrässä. Tieliikenteessä menehtyi ennakkotietojen mukaan 219 henkeä vuonna 2021, mikä on neljä vähemmän kuin vuonna 2020. Tienkäyttäjryhmiä vertailtaessa menehtyneiden kasvu oli suurinta moottoripyöräilijöissä, joita menehtyi liikenteessä kahdeksan enemmän kuin edellisvuonna.

Toimintavalmiusajat kehittyivät A-kiireellisyyden tehtävien osalta suotuisasti. Valtakunnallisesti A-kiireellisyyden tehtävien toimintavalmiusaika parani 2,5%. Viiden riskialueen seurantamalliin perustuvat enimmäistoimintavalmiusajat kaikkien kuntien osalta otettiin käyttöön yhtenä poliisin hälytystoiminnan tulostavoitteena vuoden 2022 alusta. Asia oli esillä ja jalkautettiin Poliisihallituksen ja poliisilaitosten tulosneuvotteluissa syksyllä 2021.

Poliisin ennalta estävän työn strategiaa ja sen keskeisiä työmuotoja on toteutettu kaikessa poliisitoiminnassa. Etenkin ankkuritoiminnan merkitys on korostunut korona-aiкана ja MARAK-toiminta on kehittynyt. Barnahus-hankkeen myötä on kehitetty lapsiin kohdistuvien väkivalta- ja seksuaalirikosten tutkintaa ja MARAK-projektin avulla on kehitetty laajasti lähisuhdeväkivallan torjuntaan liittyvää osaamista.

Huumausainerikosten kokonaismäärä on useamman vuoden nousun jälkeen kääntynyt laskuun ja eniten määrällistä laskua on huumausaineen käyttör rikoksissa. Tästä huolimatta poliisin kirjaamien huumausaineen käyttäjien hoitoonohjauksen määrä on kasvanut.

Poliisin tietoon tulleiden törkeiden tietoverkkorikosten määrässä ei ollut merkittävää muutosta vuoteen 2020 verrattuna. Julkisuudessa esillä ollut vaikutuksiltaan merkittävä tietoverkkorikosten tutkinta on sitonut merkittävän määrän poliisin resursseja. Vuoden 2020 loppupuolella alkanut psykoterapiakeskus Vastaamoon kohdistuneen törkeän tietomurron, tähän liittyvien kiristysrikosten ja yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen rikosten tutkinta on vaikuttanut laajasti ja poliisin rikostorjunnan resursseja sitovasti. Vas-

taamo -rikoskokonaisuuden osalta poliisin toimintaa on kehitetty, jotta poliisin rikostorjunnan palveluita olisi helposti kansalaisten saatavilla poliisin sähköisen asioinnin alustan kautta.

Poliisi jatkoi muutenkin palveluiden ja prosessien digitalisointia. Turvallisen digitalisaation edistämisen tueksi vahvistettiin poliisille luotettavan tekoälyn periaatteet, jotka kuvaavat ja ohjaavat tekoälyn lainmukaista, turvallista ja eettistä kehitystä ja käyttöä. Käytössä olevia tietojärjestelmiä kehitettiin yli sadan uuden kehityskohteen osalta. Lisäksi suunniteltiin poliisin ICT-toiminnan modernisointihanketta, jonka keskeiset tavoitteet ovat tietojärjestelmien elinkaarenhallinnan parantaminen ja järjestelmien teknologiset päivitykset, hanketoiminnan tehostaminen sekä IT-keskuksen toiminnan modernisointi.

Tietoturvallisuudella, tietosuojalla ja tiedon elinkaaren hallinnalla on merkittävä rooli poliisin toiminnassa. Onnistuneella hallintatyöllä tuetaan myös kansalaisten turvallisuuden tunnetta ja luottamusta viranomaisiin. Viime vuoden aikana uudistettiin tietoturvan, tietosuojan ja tiedon elinkaaren hallinnan valvontaa.

Koronapandemian vaikutukset näkyivät edelleen poliisin lupapalveluissa. Erityisesti matkustusasiakirjojen hakemuskäärät vaihtelivat vuoden aikana tautitilanteen ja matkustus- ja kokoontumisrajoitusten mukaan. Ruuhkahuippujen ansiosta poliisin myöntäminen lupien määrä kehittyikin kohti normaalia ja vuosien 2017-2018 tasoa. Poliisilta hankittiin vuonna 2021 noin 1 081 000 lupaa, kun määrä edellisenä vuonna oli noin 840 000 kappaletta. Lupien käsittelyajat pystyttiin kuitenkin pitämään koko ajan normaalilla tasolla eikä niissä tai lupa-asiakirjojen tuotannossa ollut viiveitä.

Poliisin toimintamomentilta palkattujen henkilöiden määrä vuonna 2021 oli 10 108 henkilötyövuotta, mikä oli kahdeksan henkilötyövuotta edellisvuotta vähemmän. Poliisimiesten henkilötyövuosimäärä oli 7 412 mikä oli 38 enemmän kuin edellisenä vuonna. Opiskelijoiden määrä oli 273 (46 vähemmän kuin vuonna 2020). Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite nostaa poliisimiesten määrä 7 500 henkilötyövuoden tasolle.

Poliisin resurssitilanteesta käytiin keskustelua niin virkamiestasolla kuin myös julkisudessa loppuvuodesta 2021. Poliisi sai toiminnan turvaamiseen vuodelle 2022 yhteensä 30 miljoonan euron lisämäärärahan vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa. Tämän toimenpiteen ansiosta poliisi pystyi keskeyttämään alustavasti vuodelle 2022 suunnittelemansa sopeuttamistoimenpiteet. Osin julkisen keskustelun aiheuttaman epäselvän tilanteen vuoksi sisäministeriö ja valtiovarainministeriö asettivat loppuvuodesta 2021 ulkopuolisen selvityshankkeen poliisin määrärahojen käytöstä ja määrärahan riittävyyteen liittyvistä tekijöistä. Poliisille valtion talousarviossa annetut määrärahat ovat olleet jo usean vuoden ajan riittämättömät suhteessa poliisin kasvaneisiin menoihin. Määrärahavajetta on paikattu säännönmukaisesti merkittävässä määrin siirtyvän erän käytöllä ja lisätalousarvioilla. Hankkeen tavoitteena on ollut tuottaa kehittämis ehdotuksia, joilla voitaisiin vaikuttaa poliisin toiminnan menoihin ja resurssien tehokkaaseen kohdentumiseen sekä menojen ja tulojen väliseen tasapainoon. Työ on jatkunut vuoden 2022 alussa.

Poliisissa on tehty kehitystyötä tilannetietoisuuden kohentamiseksi. Tämä näkyy myös viestinnässä. Poliisi nostaa aiempaa aktiivisemmin keskusteluun aiheita, joilla on yhteis-

kunnallista merkitystä joko poliisin omaa toimintaa tarkasteltaessa tai poliisin toimintaympäristön näkökulmasta. Poliisi haluaa olla aiempaakin avoimempi ja ajantasaisempi kertoessaan havaitsemistaan ilmiöistä yhteiskunnassa.

2 Toiminnan vaikuttavuus

Katuturvallisuusindeksi on valtakunnallisesti parantunut vuoden 2020 toteumasta 0,5 %, ollen hyvin lähellä vuosien 2017 - 2019 toteumia. Katuturvallisuusindeksiin sisältyy myös yksityisellä paikalla tapahtuneet rikokset, minkä vuoksi se ei mittaa kovinkaan hyvin "katujen turvallisuutta". Tämä tulee selkeästi esiin Covid19 -vuosien 2020 ja 2021 toteumissa, joissa muutos ei ole tuota merkittävämpi, vaikka anniskelupaikkojen ja ravitsemisliikkeiden aukioloaikojen rajoitukset ovat vähentäneet yleisellä paikalla tapahtuneiden rikosten lukumääriä.

Häiriöindeksi on valtakunnallisesti heikentynyt 2020 vuodesta 2,5%, ollen 100,3 (vertailu-vuosi 2014, n=100). Poliisin tehtävät kotirauhan piirissä (kotihälytystehtävät, perheväkivalta ym.) ovat lisääntyneet samassa suhteessa kuin ne ovat vähentyneet yleisiltä paikoilta (vrt. katuturvallisuusindeksi, henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset sekä seksuaalirikokset). Tämä näyttäytyy häiriöindeksissä siten, että häiriöindeksi ei "parane" vaikka yleisellä paikalla tapahtuneet rikokset ovat vähentyneet, ja sitä kautta katuturvallisuusindeksi on parantunut. Häiriöindeksin heikentyminen voi olla myös osoitus Covid19 -pandemian muuttumisesta osaksi "jokapäiväistä elämää" ja uutta normaalia.

Poliisilaitoskohtaisia katuturvallisuus- ja häiriöindeksejä vertailtaessa tulee vertailu tehdä vertaamalla tilannetta aiempaan, samalta alueelta laskettuun indeksiin. Mainitut indeksit eivät ole kovin vertailukelpoisia laittamaan paikkakuntia turvallisuusjärjestykseen - vaikka usein niin haluttaisiin tehdä. Häiriöindeksit kuvaavat yleisesti asukasluokuihin suhteutettuja, erikseen määriteltyjä rikoksia ja tehtäviä. Katuturvallisuusindeksimittarit taas ovat tarkoitettu erityisesti paikalliseen turvallisuussuunnitteluun esim. kunnissa. Miksi näin?

- Koska tapahtumat suhteutetaan kyseisen alueen väestön määrään, saadaan maakuntakeskuksissa ja kaupungeissa huonompia tuloksia jo senkin vuoksi, että niihin vaikuttavat paikkakunnan oman väestön lisäksi myös ulkokuntalaiset.
- Jos alueella on vähän asukkaita (esimerkiksi kallis keskusta-alue), mutta paljon anniskelupaikkoja ja tapahtumia, saadaan vertailulla helposti erilaiset luvut kuin paikkakunnalta, jossa ei ole em. paikkoja tai tapahtumia, vaikka alueiden turvallisuustilanne on samalla tasolla. Häiriöindeksin osalta äärimmäisenä esimerkkinä tästä on Helsinki, jonka häiriöindeksi on kaksinkertainen verrattuna muun maan keskiarvoihin.
- Myös rattijuoppojen kiinnijäämisriski on kaupunkimaisissa olosuhteissa suurempi kuin harva-alueella. Eli myös poliisin suorittama valvonta vaikuttaa katuturvallisuusindeksiin.
- Näin ollen järkevä vertailukohta on kyseisen alueen oma aiempi katuturvallisuusindeksi. Jos se on parantunut, on turvallisuustilanne kyseisellä alueella parantunut aiemmasta.

Poliisilaitoskohtaisten katuturvallisuusindeksien vertailussa huomio kiinnittyy siihen, että suurimmat parannusmuutosprosentit ajanjaksolla 2020 - 2021 ovat Oulussa +3,5 % ja Kaakkois-Suomessa 4,5 % (Ahvenanmaata +16,9 % lukuun ottamatta). Heikoimmat muutosprosentit ovat Itä-Suomessa -5,3 % ja Lounais-Suomessa -2,3 %. Yhtenä muutosten erilaisuuteen vaikuttavista tekijöistä ovat olleet eri alueilla olleet erilaiset COVID 19 rajoitukset, jotka ovat säädelleet mm. erilaisten yleisötilaisuuksien ja anniskelupaikkojen rajoituksia.

Poliisilaitoskohtaisten häiriöindeksien vertailussa muusta maasta merkittävästi poikkeavana lukemana erottuu Helsingin poliisilaitos, jossa häiriöindeksi oli vuonna 2021 174,5 (koko maan keskiarvo 100,3). Eroa on perusteltu aiemmassa kohdassa. Myös Itä-Uusimaa erottuu muusta valtakunnasta, ollen tasolla 118,2. Hämeessä ja Sisä-Suomessa häiriöindeksi on heikentynyt lähes 5%. Itä-Suomessa häiriöindeksi on heikentynyt valtakunnallisesti eniten (6,5%), mutta tulos 83,7 on silti valtakunnallisesti arvioiden toiseksi paras. Parhaana erottuu Pohjanmaa, jonka häiriöindeksi on merkittävän alhainen 66,5. Ahvenanmaata ei ole huomioitu arvioinnissa.

Taulukko 1: Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen mittarit	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
Rikoslakirikosten määrä, enintään	478 790	431 570	436 885	447 067	542 466	484 822	-10,6%
Katuturvallisuusindeksin arvo, vähintään (1999=100) ¹	99,7	100,3	100,8	100,3	98,7	99,2	0,5%
Liikenneturvallisuusindeksin arvo, vähintään (2001=100) ²	187,9	206,9	223,2	223,2	251,9	289,4 ³	37,5 %
Häiriöindeksin arvo, enintään (2014=100) ⁴	-	-	-	-	97,8	100,3	2,6%
Kansalaisten kokema turvallisuuden tunne, keskiarvo vähintään (asteikko 1-4) ⁵	3,45	-	3,50	-	3,39	-	-
Kansalaisten luottamus poliisin toimintaan, keskiarvo vähintään (asteikko 1-4) ⁶	3,14	-	3,02	-	3,03	-	-

¹ Katuturvallisuusindeksissä painotetaan poliisille ilmoitettujen ryöstöjen, pahoinpitelyjen, vahingontekojen sekä ratti- ja liikenneuopumuksien lukumäärät ja lasketaan yhteen. Saatu summaluku suhteutetaan alueen asukaslukuun. Mitä suurempi indeksiluku, sitä parempi tilanne on verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon vuodelta 1999.

² Liikenneturvallisuusindeksi on rekisteröityjen autojen ja moottoripyörien määrä jaettuna liikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden painotetulla lukuarvolla.

³ Liikenneturvallisuusindeksin arvon laskennassa on käytetty ennakkotietoa tieliikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden lukumäärän osalta.

⁴ Häiriöindeksissä painotetaan tiettyjen poliisille ilmoitettujen henkeen ja terveyteen sekä omaisuuteen kohdistuneiden rikosten ja tehtävien lukumäärät, jotka lasketaan yhteen. Näitä tiettyjä rikoksia ja tehtäviä on n. 40. Summa suhteutetaan alueen asukaslukuun. Mitä korkeampi arvo on, sitä enemmän häiriöitä suhteutettuna asukaslukuun. Valtakunnallinen arvo 2014=100.

⁵ Kansalaisten luottamusta poliisin toimintaan mitataan Poliisibarometri-tutkimuksen kysymyksellä "Missä määrin luotatte seuraavien viranomaisten toimintaan?" 1 = erittäin vähän, 2 = melko vähän, 3 = melko paljon, 4 = erittäin paljon. Lähde: Poliisibarometri. Joka toinen vuosi tehtävä kansalaishaastattelu.

⁶ Kansalaisten turvallisuuden tunnetta mitataan Poliisi-barometri tutkimuksen kysymyksellä "Kuinka vakavana ongelmana pidätte rikollisuutta lähiympäristössä?". 1 = erittäin vakava, 2 = melko vakava, 3 = ei kovin vakava, 4 = ei lainkaan vakava. Lähde: Poliisibarometri

Taulukko 2: Poliisin tietoon tulleet kaikki rikokset tapahtuma-alueen mukaan⁷

Ilmoitetut rikokset, kpl, poliisilaitoksittain	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
215 Helsinki	112 154	121 850	115 173	98 766	103 097	75 923	-27,7 %
806 Itä-Uusimaa	77 741	75 998	75 002	73 953	73 386	55 640	-25,0 %
815 Kaakkois-Suomi	39 213	41 656	43 216	39 772	33 650	26 439	-20,1 %
818 Länsi-Uusimaa	57 940	63 800	70742	73 082	59 415	36 285	-39,2 %
812 Häme	57 677	58 227	59 053	53 617	46 497	34 218	-27,7 %
833 Sisä-Suomi	102 849	110 903	125 230	112 360	97 357	67 315	-31,1 %
836 Pohjanmaa	61 671	57 943	56 283	53 986	38774	30 064	-22,5 %
842 Lounais-Suomi	120 218	115 080	99 091	94 224	83 113	62 235	-25,5 %
851 Itä-Suomi	81 131	82 178	82 929	75 518	58 674	45 296	-23,0 %
863 Oulu	61 091	61 145	65 306	59 299	50 081	40 807	-18,9 %
866 Lappi	24 308	25 954	26 413	25 837	21 399	16 959	-20,8 %
872 Ahvenanmaa	3 222	2 255	2 248	2 580	2 739	2 785	1,9 %
Ulkomaat	10 153	5 233	5 213	6 882	10 174	8 451	-20,0 %
Yhteensä	809 368	822 222	825 899	779 876	678 356	502 417	-26,4 %

Taulukko 3: Poliisin tietoon tulleet rikokset (pl. liikennerikkomukset) tapahtuma-alueen mukaan⁸

Ilmoitetut rikokset, kpl, poliisilaitoksittain	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
215 Helsinki	83 280	78 448	74 451	73 028	90 493	75 426	-18,4 %
806 Itä-Uusimaa	49 469	45 668	46 981	48 035	60 222	54 985	-9,9 %

⁷ Lähde: Poliisin tulostietojärjestelmä.⁸ Lähde: Poliisin tulostietojärjestelmä.

Ilmoitetut rikokset, kpl, poliisilaitoksittain	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
815 Kaakkois-Suomi	22 757	22 409	22 726	23 249	27 441	25 957	-3,8 %
818 Länsi-Uusimaa	33 433	32 572	32 312	33 892	43 163	35 756	-17,6 %
812 Häme	32 238	30 750	31 146	31 442	36 088	33 753	-8,2 %
833 Sisä-Suomi	64 686	61 112	61 118	62 980	76 066	66 591	-12,8 %
836 Pohjanmaa	29 393	27 357	28 688	28 410	31 200	29 408	-5,8 %
842 Lounais-Suomi	56 628	52 134	53 616	56 047	69 025	61 474	-11,5 %
851 Itä-Suomi	39 476	38 799	41 243	40 598	44 849	44 630	-0,9 %
863 Oulu	36 811	35 131	36 355	37 364	41 492	40 176	-3,7 %
866 Lappi	14 324	13 446	13 438	14 155	16 931	16 694	-1,4 %
872 Ahvenanmaa	2 650	2 097	1 954	1 995	1 945	1 816	-6,5 %
Ulkomaat	10 145	5 221	5 199	6 875	10 173	8 451	-20,0 %
Yhteensä	475 290	445 144	449 227	458 070	549 088	495 117	-10,6 %

Taulukko 4: Katuturvallisuusindeksi poliisilaitoksittain⁹

Suhteellinen arvo	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
215 Helsinki	62,62	68,12	70,88	73,74	72,41	71,66	0,9 %
806 Itä-Uusimaa	100,03	97,79	98,44	101,78	91,57	93,03	2,5 %
815 Kaakkois-Suomi	114,18	115,27	110,74	99,07	105,21	108,98	4,5 %
818 Länsi-Uusimaa	110,34	109,56	114,57	106,97	107,66	105,34	-1,2 %
812 Häme	108,58	108,32	106,12	106,60	111,34	110,95	-0,2 %
833 Sisä-Suomi	96,54	96,66	100,09	98,48	101,76	103,54	2,0 %

⁹ Lähde: Poliisin tulostietojärjestelmä.

Suhteellinen arvo	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
836 Pohjanmaa	130,23	131,25	113,59	120,96	118,98	121,01	2,6 %
842 Lounais-Suomi	105,85	112,58	110,57	109,29	104,55	101,03	-2,3 %
851 Itä-Suomi	111,17	109,64	105,38	107,22	111,27	104,61	-5,3 %
863 Oulu	112,01	105,49	110,60	106,90	106,17	108,41	3,5 %
866 Lappi	97,30	93,21	102,34	95,07	99,10	99,46	0,4 %
872 Ahvenanmaa	94,75	91,29	129,74	111,45	101,93	117,82	16,9 %
Yhteensä	99,12	100,27	100,78	100,27	99,66	99,24	0,5 %

Taulukko 5: Henkilövahinko-onnettomuudet 2016-2021¹⁰

Henkilövahinko-onnettomuudet	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet	4 752	4 432	4 290	4 002	3 608	3 202	-11,3 %
Kuolemaan johtaneet tieliikenneonnettomuudet	239	219	200	195	208	202	-2,9 %
Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet	258	238	237	208	223	219	-1,8 %
Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet	5 911	5 574	5 275	4 974	4 411	3 839	-13,0 %

¹⁰ Lähde: Tilastokeskus, vuoden 2021 toteuma on ennakkotieto.

3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

3.1 Valvonta ja hälytys

Valvonta- ja hälytystoiminta

Viiden riskialueen seurantamalliin perustuvat enimmäistoimintavalmiusajat kaikkien kuntien osalta on otettu käyttöön yhtenä poliisin hälytystoiminnan tulostavoitteena vuoden 2022 alusta. Asia oli esillä ja jalkautettiin Poliisihallituksen ja poliisilaitosten tulosneuvotteluissa syksyllä 2021.

Valvonta- ja hälytystoiminnan tila -selvityshankkeen toimenpidesuosituksen toimeenpano toteutettiin poliisiyksiköissä vuoden 2021 aikana. Toimenpidesuosituksen toteuttamisesta raportoitiin Poliisihallitukseen kesäkuun loppuun mennessä ja yhteenvedon voidaan todeta, että suositukset on toteutettu varsin kattavasti. Osa suositusten toimenpiteistä on ns. "jatkuvia toimintoja", jotka siten ovat edelleen käynnissä.

Covid19 tilanteesta johtuen suuria yleisötilaisuuksia ei järjestetty ja siten tulostavoitteena ollutta suurten yleisötilaisuuksien näkyvää valvontaakaan ei tavoitteessa tarkoitetulla tavalla kertomusvuonna ollut.

Sakkomenettely ja liikennevirhemaksumenettely sekä niiden seuranta ja ohjaus on vuoden aikana vastuutettu poliisilaitoksissa selkeästi ja taustalle tarvittavaa tietojärjestelmän kehitystä on jatkettu edelleen.

Laitonta maassa oleskelua torjuttiin aktiivisesti mm. tarkastamalla ulkomaalaisen maassaolon edellytykset niissä tilanteissa, kun ulkomaalainen on poliisin toimenpiteiden kohteena esimerkiksi hälytystehtävillä tai muutoin asioi poliisin kanssa.

Liikenneturvallisuustyö

Liikenneturvallisuustyön ja liikennevalvonnan tavoitteena oli toimeenpanna sisäministeriössä laadittua Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden ohjelmaa 2021-2030. Toimeenpano toteutettiin suuntaamalla liikennevalvontaa ohjelman linjausten mukaisesti Poliisihallituksen ja poliisiyksiköiden välisten tulossopimuskirjausten ja liikenteen teema- valvonnan suunnitelman kirjauksilla. Lisäksi ohjelmaa toimeenpantiin laatimalla Poliisihallituksessa Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden toiminta- ja kehittämissuunnitelma 2022-2030. Osana suunnitelmaa tehtiin Poliisiammattikorkeakoulun johdolla tutkimusta liikenneturvallisuustyön vaikuttavuuden mittaamisen indikaattoreista. Tulosten perusteella on tavoite kehittää liikenneturvallisuustyön vaikuttavuuden mittaamista työn tuloksellisuuden ja suuntaamisen tietojohdoisuudella.

Liikennevalvonnan painopisteet olivat törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja rattijuopumukset. Lisäksi valvontaa kohdennettiin erityisesti turvalaitteiden ja tarkkaavaisuutta häiritsevien tekijöiden valvontaan. Huumausainerattijuopumusten kiinnijäämisriskiä pyrittiin lisäämään liikenneanalyysin ja rikostorjunnan kohdetietoa hyödyntämällä sekä Revika -järjestelmän käyttöä tehostamalla.

Raskaan liikenteen valvonnan osalta tavoiteltiin tuloksellisuutta varmistamalla raskaan liikenteen valvontaryhmien tosiasiallinen mahdollisuus suorittaa monipuolista valvonta-

tehtävää, huomioiden myös poliisilaitosrajat ylittävä yhteistyö. Lisäksi tavoitteena oli parantaa liikennesektoreiden/-ryhmien raskaan liikenteen perustason osaamista ohjauksen ja koulutuksen kautta. Raskaan liikenteen valvonnan yhteydessä ohjeistettiin valvottavaksi tehokkaasti myös muuta rikollisuutta.

Vuosi 2021 oli ensimmäisen koronavuoden tapaan melko poikkeuksellinen myös liikenteessä, sillä liikennemäärät olivat edelleen pienemmät koronapandemian johdosta määrittäytyen rajoitteiden takia. Törkeiden liikennerikosten osalta otettiin kuitenkin tilastojen valossa askel kohti normaalia alentuneiden määrien myötä. Liikenneturvallisuuden strategiatyö on työllistänyt, kun poliisi on osallistunut kansallisen liikenneturvallisuusstrategian laatimiseen Liikenne- ja viestintäministeriön työ- ja ohjausryhmissä, sekä laatinut Poliisin liikenneturvallisuustyön toiminta- ja kehittämissuunnitelman 2022-2030 yhdessä sidosryhmien kanssa.

Poliisi käytti liikenteenvalvontaan yhteensä 472,1 henkilötyövuotta vuonna 2021. Se on 2,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2020, jolloin valvontaa pystyttiin tekemään poikkeuksellisen paljon koronapandemian estettyä useita koulutustilaisuuksia, mikä koulutuspoistuman vähäisyyden vuoksi lisäsi valvontaan kohdennettavaa aikaa.

Raskaan liikenteen valvontaan käytettiin työaikaa 54,5 henkilötyövuotta, prosentin enemmän kuin vuonna 2020. Vuoden 2021 aikana jatkettiin yhteistyön kehittämistä Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen PTR-toiminnassa ja Keskusrikospoliisin kanssa raskaan liikenteen valvonnan kohdentamiseksi harmaan talouden ja muun rikollisuuden torjumiseksi tehokkaammin.

Poliisin paljastamien törkeiden liikenneturvallisuuden vaarantamisten määrä oli vuonna 2021 kolmanneksen vuosien 2017–2019 keskiarvoa korkeampi, mutta noin 10 prosenttia pienempi, kun huippuvuonna 2020. Liikenneturvallisuuden vaarantamisia ja törkeitä liikenneturvallisuuden vaarantamisia tuli vuonna 2021 ilmi yhteensä 89 263 eli noin yhdeksän prosenttia edeltävää vuotta enemmän. Nuorten, alle 21-vuotiaiden epäiltyjen osuus, korostui hieman aiempaa enemmän liikenneturvallisuuden vaarantamisissa.

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumukset vähenivät vuoteen 2020 verrattuna. Poliisi paljasti vuonna 2021 yhteensä 17 490 päihteiden vaikutuksen alaista kuljettajaa, kun vuonna 2020 kiinnijääneitä oli noin 14 prosenttia enemmän, yhteensä 20 216. Huomionarvoista rattijuopumusten osalta oli kokonaismäärän laskun lisäksi myös se, että pitkään jatkunut huumerattijuopumusten suhteellinen kasvu pysähtyi. Huumerattijuopumuksissa, sisältäen alkoholin ja muun päihdyttävän aineen sekakäyttö, vähennystä vuoteen 2020 verrattuna oli viidennes. THL:n tekemissä jätevesitutkimuksissa ilmenee, että huumeiden määrä väheni maaliskuusta 2021 alkaen ja sama ilmiö näkyy myös huumerattijuopumusten määrässä.

Koronapandemian johdosta edelleen normaalia pienemmät liikennemäärät ei valitettavasti näkynyt juurikaan liikenteessä kuolleiden määrässä. Tieliikenteessä menehtyi ennakkotietojen mukaan 219 henkeä vuonna 2021, mikä on neljä vähemmän kuin vuonna 2020. Tienkäyttäjryhmiä vertailtaessa menehtyneiden kasvu oli suurinta moottoripyöräilijöissä, joita menehtyi liikenteessä kahdeksan enemmän kuin edellisvuonna.

Poliisin tietoon tuli loukkaantumisia yhteensä 3 803, mikä on 566 vähemmän kuin vuonna 2020. Poliisin tietoon tullut liikenteessä loukkaantuneiden määrä on vähentynyt jatkuvasti, mutta tältä osin on tärkeää huomioida, että erityisesti polkupyöräilijöiden ja potkulautailijoiden yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneet eivät kirjaudu kattavasti poliisin tilastoihin.

Kiinnijääneiden rattijuopumuksesta epäiltyjen määrän lasku voi indikoida päihtyneiden kuljettajien määrän vähenemistä liikennevirrassa, mikä voi näkyä myös rattijuopumus- onnettomuuksissa kuolleiden tai loukkaantuneiden määrän laskussa. Vuonna 2021 rattijuopumus- onnettomuuksissa kuoli tai loukkaantui yhteensä 372 henkilöä, mikä on 34 prosenttia vähemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Päihdeonnettomuuksissa, joissa osallisen kuljettajan tai jalankulkijan epäillään olleen onnettomuushetkellä muun päihteen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena, kuoli yhteensä 106 henkilöä. Laskua edellisvuoteen on noin 40 prosenttia.

Mopomiitit ja muut erilaiset kokoontumisajot lisääntyivät entisestään vuoden 2021 kuluessa työllistäen poliisia jo joka viikonloppu lukuun ottamatta talvikautta. Näihin nuorten kokoontumisiin liittyi lasten ja nuorten turvallisuutta vaarantavan liikennekäyttäytymisen lisäksi merkittävässä määrin yleistä häiriötä aiheuttavaa toimintaa ja poliisin toimintaan kohdistunutta vastustamista.

Valvonnan digitalisaatio etenee

Vuoden 2021 lopussa automaattisessa liikennevalvonnassa oli 1 150 kiinteää valvontapistettä, joilla katetaan 3 800 tiekilometriä sekä 90 valvontapistettä kaupunkien alueilla.

Poliisiautoissa sekä muutamassa poliisimoottoripyörässä oli videovalvonta - ja rekisterikilvenlukujärjestelmät, joilla on mahdollista tunnistaa muun muassa katsastamattomat ajoneuvot sekä lähettää videokuvaa poliisin johto- ja tilanekuskuksiin. Myös liikennekäytöstä poistetut ajoneuvot pystytään tunnistamaan ja järjestelmästä olisi mahdollista avata yhteys Traficomille, jonka perusteella pystyttäisiin määräämään hallinnollinen maksu. Järjestelmä on poliisin puolelta testattu ja otettavissa käyttöön.

Liikenteen valvonnan kansainvälinen yhteistyö

Suomi on mukana Euroopan liikennepoliisiverkoston ROADPOLin uutta strategiaa valmisteleavassa ryhmässä. Valmistelu alkoi loppuvuodesta 2021.

Koronapandemian vuoksi kansainväliset seminaarit ja muut tapaamiset peruttiin.

Taulukko 6: Valvonnan tuloksellisuutta, tehokkuutta, tuotoksia sekä laadunhallintaa arvioidaan seuraavilla mittareilla

Taloudellisuus / valvonta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet (htv)	1 224	1 142	1 254	1 102
Valvonnan kustannukset, 1 000 euroa	139 000	129 236	140 000	127 780

Taloudellisuus / valvonta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Taloudellisuus (kustannukset / ABC tehtävät), euroa	133,0	127,0	132	126,4

Tuottavuus / valvonta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Tuottavuus (ABC-tehtävät / htv)	854	891	844	918
Liikennevalvonnan tuottavuus (pl. automaattivalvonta, kpl / htv) ¹¹	248	298	-	312

Palvelukyky ja laatu / valvonta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Onnistuminen lähisuuhdeväkivaltaan ¹² puuttumisessa, keskiarvo vähintään, arvosana 1-4	-	2,84	-	-
Onnistuminen liikennevalvonnassa ¹³ , keskiarvo vähintään, arvosana 1-4	-	3,06	-	-
Onnistuminen poliisin partioinnissa ja muussa näkyvässä toiminnassa ¹³ , keskiarvo vähintään, arvosana 1-4	-	2,90	-	-
Liikennevalvontaan käytetty työaika, htv	472,2	483,5	490,0	472,5
- josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika, htv	46,9	53,9	57,5	54,5
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, tapaukset enintään, kpl	4 332	6 067	4 500	5 442
Henkilövahinkoon johtaneet liikenneonnettomuudet enintään, kpl	4 002	3 584	3 550	3 202 ennakkotieto

¹¹ Liikennevalvonnan tuottavuuden laskutapaa päivitettiin ja nykyisessä laskutavassa huomioidaan liikenerikosten lukumäärät suhteessa liikennevalvontaan käytettyyn työaikaan ilman automaattivalvontaa.

¹² Aiemmin arvioitu poliisin onnistumista kotiväkivaltaan puuttumisessa. V. 2020 alkaen arvioidaan onnistumista lähisuuhdeväkivaltaan puuttumisessa. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia. Lähde: Poliisibarometri.

¹³ Lähde: Poliisibarometri

Palvelukyky ja laatu / valvonta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Rattijuopumusrikosten määrä enintään, kpl	19 078	20 928	23 000	17 993

Suoritteet / valvonta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden (yjt) tehtävämäärät, kpl	1 044 810	1 017 570	1 058 000	1 011 312
- josta oma-aloitteiset tehtävät, %	38,1	40,5	38,0	41,5
Oma-aloitteellisuus (%) eräissä taajama- valvontaan liittyvissä tehtävissä ¹⁴	8,8	8,9	9,0	7,9
Yleisten paikkojen pahoinpitelyjen määrä	15 257	13 314	-	13 586
Yleisten paikkojen vahingontekojen määrä	17 789	18 844	-	18 016
Yksityisillä paikoilla tapahtuneiden pa- hoinpitelyjen määrä	20 010	21 197	-	20 942
Automaattisen liikennevalvonnan suo- ritteet, kpl	513 852	254 894	440 000	189 201
Raskaan liikenteen suoritteet, kpl	28 168	31 246	-	31 957

Toimintavalmiusajat ovat kehittyneet kertomusvuonna A-kiireellisyiden tehtävien osalta suotuisasti. Valtakunnallisesti A-kiireellisyiden tehtävien toimintavalmiusaika on parantunut 2,5%. Erityisen suotuisaa kehitys on ollut Lapin (4,8%), Pohjanmaan (4,3%) ja Sisä-Suomen (4,2%) alueilla.

A- ja B-kiireellisyiden tehtävien osalta toimintavalmiusajat ovat heikentyneet 2,9%. Pohjanmaalla kehitys on ollut suotuisaa, siellä toimintavalmiusajat ovat parantuneet 3,5%. Oulu on ainoa toinen alue, jossa myös A- ja B-kiireellisyiden toimintavalmiusajat ovat parantuneet. Heikoin kehitys on ollut Länsi- ja Itä-Uudellamaalla, joissa A- ja B-kiireellisyiden toimintavalmiusajat ovat heikentyneet 8,1% ja 5,9%.

Lapin, Pohjanmaan ja Oulun alueilla voidaan arvioida Harva-alueiden partioinnin parantaneen omalta osaltaan toimintavalmiusaikojen kehittymistä myönteisesti. Vastaavasti

¹⁴ Tehtävät: 03 Pahoinpitely, tappelu; 15 Vahingonteko; 34 Päähtynyt henkilö; 35 Häiriökäyttäytyminen ja ilkivalta

taas Uudellamaalla, jossa tehtävämäärät ovat suuret ja asukastiheys samoin suuri, voidaan arvioida toimintavalmiusaikojen heikentymisen kuvaavan tehtävämäärien ja partiomäärien epäsuhdaa.

Taulukko 7: Hälytystoiminnan tuloksellisuutta, tehokkuutta, tuotoksia ja laadunhallintaa arvioidaan seuraavilla mittareilla

Taloudellisuus / hälytystoiminta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet (htv)	2 071	2 146	2 071	2 149
Hälytystoiminnan kustannukset, 1 000 euroa	207 735	219 844	211 000	223 906
Taloudellisuus (kustannukset / AB hälytystehtävät), euroa	424,7	449,9	433,0	478,7

Tuottavuus / hälytystoiminta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Tuottavuus (AB-tehtävät / htv)	236,2	227,7	235	217,7

Palvelukyky ja laatu / hälytystoiminta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	10,8	10,0	10,7	9,7
Toimintavalmiusaika A- ja B-luokan tehtävissä, min	15,6	15,0	16,0	15,4
Palvelukykyaika B-luokan tehtävissä, min	17,2	16,4	-	16,7
Toimintavalmiusaika alle 20 min (% A+B-tehtävistä)	75,8	76,8	76,5	75,6
Toimintavalmiusaika alle 45 min (% A+B-tehtävistä)	94,9	95,7	95,5	95,5
Onnistuminen kiireellisissä hälytystehtävissä, keskiarvo vähintään, arvosana 1-4 ¹⁵	-	3,19	-	-

¹⁵ Lähde: Poliisibarometri.

Suoritteet / hälytystoiminta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
A, B ja C hälytystehtävien määrä enintään, kpl	1 044 810	1 017 570	1 058 000	1 011 312
A ja B hälytystehtävien määrä enintään, kpl	489 141	488 687	487 000	467 777
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät enintään, kpl	21 826	23 223	20 000	22 654
Perheväkivaltarikosilmoitusten määrä, kpl	4 794	4 599	-	4 683

Valvonta ja hälytystoiminnan toiminnallisen tehokkuuden, tuotosten ja laadunhallinnan kehittämiseksi Poliisihallitus on ottamassa tulostavoitteiksi vuodesta 2022 alkaen poliisilaitoskohtaiset valvontaindeksit, jolloin laitosten valvontatoiminnan vaikuttavuutta voidaan seurata tarkoituksenmukaisemmin. Uudistettuun valvontaindeksiin on otettu poliisin oma-aloitteisia tehtäviä erilaisilla painokertoimilla, ja suhteutettu asukaslukuihin. Näin ollaan saatu aikaan poliisin valvontaa tehokkaasti kuvaava indeksi.

3.2 Rikostorjunta

Poliisin ennalta estävän työn strategiaa ja sen keskeisiä työmuotoja on toteutettu kaikessa poliisitoiminnassa. Etenkin ankkuritoiminnan merkitys on korostunut korona-aikana ja MARAK-toiminta kehittynyt sekä siihen liittyvän projektin, että käytännön tarpeiden myötä.

Barnahus-hankkeen myötä on kehitetty lapsiin kohdistuvien väkivalta- ja seksuaalirikosten tutkintaa ja MARAK-projektin avulla on kehitetty laajasti lähisuhdeväkivallan torjuntaan liittyvää osaamista. Molempiin on kytkeytynyt välttämättömän yhteistyön huomioiminen. Jatkossa olisi tärkeää kehittää kaikkia näitä työmuotoja osana poliisin ennalta estävän toiminnan johdettuja rakenteita niin, että eri toimijat voisivat yhteistyön sijaan tehdä aidosti yhdessä töitä, henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten torjumiseksi.

Lapsiin kohdistuvien rikosten ja lähisuhdeväkivallan torjuntaan sekä niihin liittyvän uusintarikollisuuden ennalta estämisen kokonaisuuteen liittyy toimintaa tukevat käsikirjat ja koulutus, joiden myötä rikoksen uhrien ja osallisten ohjaamiset, tuen tarpeet ja suojele-tarpeenarvioinnit ovat tehostuneet ja tulevat kehittymään edelleen.

Osana Barnahus-hanketta ja MARAK-projektia alkuvuodesta 2022 julkaistaan käsikirjat Lapsiin kohdistuvien väkivalta- ja seksuaalirikosten tutkinta sekä Toiminnallinen käsikirja lähisuhdeväkivaltaan puuttumiseksi ja ennalta estämiseksi. Lisäksi vuoden 2022 alussa toteutetaan em. asioihin liittyvä koulutuskokonaisuus, jota on valmisteltu tiiviisti tarkaste-luvuoden 2021 aikana.

Molemmat käsikirjat on tehty tiiviissä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Poliisiammattikorkeakoulun kanssa. Käsikirjat ovat osa laajempaa kehittämistyötä poliisin kehittäessä osaamistaan lähisuhdeväkivallan, naiseen kohdistuvan väkivallan ja lapsiin kohdistuvien rikosten torjunnassa myös uusintarikollisuuden torjunta huomioiden.

Poliisiammattikorkeakoulu oli lisäksi mukana kertomusvuonna päättyneessä IMPRODOVA tutkimus- ja innovaatioprojektissa, jonka tavoitteena oli kehittää poliisin ja muiden ensi käden toimijoiden puuttumista lähisuhdeväkivaltaan eri Euroopan maissa. Projektissa tarkasteltiin inhimillisiä ja sosiaalisia tekijöitä, jotka muovaavat institutionaalista puuttumista lähisuhdeväkivaltaan. Projektin tarkoituksena oli tarjota kattavan empiirisen tutkimuksen pohjalta kokonaisvaltaisia ratkaisuja erityisesti vaikutukseltaan merkittävään lähisuhdeväkivaltaan (high impact domestic violence) puuttumiseksi.

Poliisihallituksen määräyksestä Helsingin poliisilaitoksen yhteyteen perustettu valtakunnallinen ihmiskauppatutkintaryhmä aloitti toimintansa helmikuussa. Ryhmän erityisenä painopisteenä on ihmiskaupan seksuaalisen hyväksikäyttöön liittyvien juttujen paljastaminen ja tutkiminen. Toimintaan kohdennettiin 17 erillisrahoituksella saatua virkaa ja Helsingin poliisilaitos siirsi kaksi päällystövirkaa tehtävään omista kehyksistä. Kolme ihmiskauppatorjunnan lisävirkaa annettiin keskusrikospoliisille, joka sijoitti virat perustamaansa ihmiskauppa- ja maahanmuuttorikollisuuden toimintoon, joka ylläpitää ihmiskaupan tilannekuvaa sekä koordinoi kansallisesti EUROPOL:n johtamia ns. EMPACT operaatioita. Ihmiskauppatutkintaryhmä, KRP:n toiminto sekä vuotta aikaisemmin perustettu valtakunnallinen ihmiskauppatorjunnan asiantuntijaverkosto toimivat tiiviissä yhteistyössä.

Poliisiammattikorkeakoulun marraskuussa 2021 julkaisema viharikosselvitys vuoden 2020 jutuista osoitti, että viharikosten luokitteluprosentti on laskenut. Tilannetta seurataan ja on sisällytetty TUSO-prosessiin. Viharikosten tunnistamisen parantamiseksi järjestettiin aiheesta koulusta kaikissa poliisilaitoksissa syksyllä 2021. Koulutus toteutettiin osana oikeusministeriön koordinoimaa EU-rahoitteista hanketta. Aihe sisällytettiin myös kaikille poliiseille pakolliseen verkkokoulutukseen Yhdenvertaisuus ja asiakkaan kohtaaminen. Tunnistamisen parantamiseksi ja luokittelun varmistamiseksi päätettiin sähköisiin rikosilmoituksiin lisätä asianomistajan pakollinen arviointi siitä, liittyykö tekoon vihamoitiivi, jolloin rikosilmoitus tulee automaattisesti luokiteltua sellaiseksi.

Huumausainerikosten kokonaismäärä on useamman vuoden nousun jälkeen kääntynyt laskuun ja eniten määrällistä laskua on huumausaineen käyttörikoksissa. Tästä huolimatta poliisin kirjaamien huumausaineen käyttäjien hoitoonohjauksen määrä on kasvanut. Törkeiden huumausainerikosten määrä on kuitenkin noussut ja tätä selittää osaltaan laajat salattuun Anom-viestijärjestelmään liittyvät kansainväliset esitutkintakokonaisuudet.

Valtioiden rajat ylittävä omaisuusrikollisuus on yksi keskeisemmistä yksityisiin ja kaupan alan toimijoihin kohdistuvista rikollisuuden muodoista. Rikosryhmät pyrkivät anastamaan tavaroita, mitkä ovat helposti liikuteltavissa pois anastuspaikalta ja myytävissä eli muutettavissa rahaksi.

Koronatilanteella ja sen hallintaan liittyvillä matkustusrajoituksilla ja sisäraajatarkastuksilla on ollut huomattava ennalta estävä vaikutus omaisuusrikollisuuteen kevästä 2020 alkaen niin Suomessa kuin muuallakin Euroopassa. Omaisuusrikoksien kokonaismäärä on vähentynyt vuonna 2021 noin 13% verrattuna edellisvuoteen, kehitys on ollut suotuisa ja se näkyy erityisen selkeästi asunto-, mökki- ja liikemurtojen vähentyneissä määrissä.

Ammattimaiset metallivarkaudet olivat yleisiä ja kohdistuivat rakennusyritysten työmaille ja varastoihin, joista anastettiin muun muassa kuparikaapelia, arvokkaita työkoneita ja -laitteita. Kuluvan vuoden yhtenä haitallisena ilmiönä olivat katalyysaattorivarkaudet, joiden määrä moninkertaistui. Poliisiyksiköt tekivät yhteistyötä rikoskokonaisuuksien selvittämisessä valtakunnallisen tutkintaryhmän puitteissa ja tiedottivat kansalaisia rikosilmiöstä.

Sisärajavälvalvonnan ja matkustusrajoitusten helpottuminen vaikuttaa rajat ylittävään omaisuusrikollisuuden aktivoitumiseen ja se tulee ilmentymään sarjamaisina asuntomurtoina, perämööttorivarkauksina, koru- ja taskuvarkauksina sekä ammattimaisesti toteutettuina myymälävarkauksina.

Talousrikostorjunnassa päätettyjen juttujen määrää on onnistuttu kasvattamaan kahtena viimeisenä vuotena. Vuoden 2019 jälkeen poliisi on kyennyt vuosittain päättämään noin 160 talousrikosjuttua aikaisempaa enemmän. Toisaalta samanaikaisesti avoinna olevien talousrikosten määrä on kasvanut noin 400 jutulla vuodessa vuoteen 2019 verrattuna.

Rikostorjunnan vaikuttavuuden aikaansaamisessa rikoshyödyn poisottamisella on suuri merkitys. Kaikki rikoslajit huomioiden poliisin pakkokeinoin haltuun saaman rikoshyödyn määrä vuonna 2021 oli yhteensä 50,5 milj. euroa. Tulosta voidaan pitää erinomaisena, sillä vuonna 2020 määrä oli 36,2 milj. euroa ja vuonna 2019 42 milj. euroa. Vuonna 2021 rikoshyötyä saatiin turvatuksi aikaisempaa enemmän erityisesti talousrikoksissa.

Sekä talous- että ympäristörikosten torjuntaa on kehitetty harmaan talouden torjuntastrategiaan pohjautuvissa hankkeissa, joista ensimmäisessä hyödynnetään tekoälyä esitutkinta-aineiston käsittelyssä ja jälkimmäisessä kehitetään ympäristörikollisuuden torjuntaan liittyvä riskiprofilointimalli tavoitteena vähentää piilorikollisuuden osuutta ympäristörikoksissa kohdevalintaa tehostamalla ja kiinnijäämisriskiä lisäämällä.

Lisäksi erillisessä EU:n rahoittamassa hankkeessa on selvitetty tekoäly- ja ohjelmistorobotiikkamenetelmien käyttöönoton mahdollisuuksia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen liittyvissä tehtävissä.

Poliisin tietoon tulleiden törkeiden tietoverkkorikosten määrässä ei ollut merkittävää muutosta vuoteen 2020 verrattuna. Julkisuudessa esillä ollut vaikutuksiltaan merkittävä tietoverkkorikosten tutkinta on sitonut merkittävän määrän poliisin resursseja. Vuoden 2020 loppupuolella alkanut psykoterapiakeskus Vastaamoon kohdistuneen törkeän tietomurron, tähän liittyvien kiristysrikosten ja yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen rikosten tutkinta on vaikuttanut laajasti poliisin rikostorjunnan resursseja sitovasti. Vastaamo-rikoskokonaisuuden osalta poliisin toimintaa on kehitetty, jotta poliisin rikostorjunnan palveluita olisi helposti kansalaisten saatavilla poliisin sähköisen asiointin alustan kautta.

Osana rikostorjunnan kehittämistoimia vuonna 2021 saatiin päätökseen vuonna 2020 käynnistetty poliisin sähköisen rikosilmoituksen uudistus. Uudistuksessa kehitettiin tietojärjestelmäkokonaisuus, jolla poliisille sähköisen asioinnin kautta tehty rikosilmoitus pystytään käsittelemään sähköisesti poliisissa www-sivujen kautta tehdystä ilmoituksesta poliisiasiain tietojärjestelmään saakka. Uudistuksen avulla ilmoitusten laatua pystyttiin parantamaan, helpotettiin ilmoitusten siirtämistä yksiköiden välillä ja pystyttiin lyhentämään rikosilmoitusten käsittelyyn liittyviä viiveitä poliisissa. Lisäksi Vastaamo tietomurron asianomistajien kuulemista varten luotiin sähköinen menettely, jolla asianomistaja pystyy poliisin sähköisen asioinnin kautta esittämään vaatimuksensa tapauksen esitutkinnassa.

Poliisiammattikorkeakoulu on jatkanut poliisin kyberrikostorjunnan erikoistumisopintojen kehittämistä ja koulutuksen tarjoamista. Taktisen tietoverkkorikostorjunnan koulutusta on kehitetty mm. tarjoamalla taktisen tietoverkkorikostorjunnan jatkokoulutusta.

Tietoverkkoavusteisissa petosrikoksissa rikosvahinkojen määrä on ollut merkittävässä kasvussa ja poliisiyksiköt ovat tehneet yhteistyötä rikoskokonaisuuksien selvittämisessä valtakunnallisen tutkintaryhmän puitteissa.

Kyberrikollisuuden ja verkkorikosten torjunta on ollut vuonna 2021 keskiössä myös poliisin hankemuotoisessa kehittämisessä. Vuoden lopussa päättyneessä CYBERDI-hankkeessa kehitettiin moderneja menetelmiä ja yhteistyöprosesseja kyberrikoksien torjuntaan, ennaltaehkäisyyn, tutkimiseen ja poikkeamatilanteista selviämiseen. Lisäksi kasvatettiin valtakunnallista tietoisuutta kyberrikollisuudesta. KRP:n vetovastuulla olleessa Cyber-Exit hankkeessa taas kehitettiin tukiohjelmaa verkkorikoksiin syyllistyneille nuorille ja luotiin yhteistyöverkosto nuorten verkkorikollisuuden ehkäisyyn Suomessa osallistuvien viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen kesken ilmiöön puuttumiseksi ja vahvistettiin kansainvälistä yhteistyötä. Tukiohjelmaa pilotoidaan vuonna 2022.

Taulukko 8: Rikostorjunnan tuloksellisuutta, tehokkuutta, tuotoksia ja laadunhallintaa arvioidaan seuraavilla mittareilla

Taloudellisuus / rikostorjunta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet (htv)	3 759	3 883	3 859	3 897
Rikostorjunnan kustannukset, 1 000 euroa	376 955	392 441	385 000	408 640
Taloudellisuus (kustannukset / selvitetty rikoslakirikokset), euroa	1 400,9	1 273,1	1 426	1 350,2

Tuottavuus / rikostorjunta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / htv)	72	79	70	78
Talousrikostorjunnan tuottavuus (juttujen lkm / htv)	5,9	5,8	-	5,8

Palvelukyky ja laatu / rikostorjunta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikennirikokset), %, vähintään	48,7	44,1	49,1	49,2
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikennirikokset), keskiarvo, vrk	136,0	146,0	136	167
Omaisuusrikosten selvitystaso, %, vähintään	37,5	34,1	37,8	37,8
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, %, vähintään (henkirikokset)	92,9	92,1	-	103,2
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, %, vähintään	63,4	67,6	80,0	66,2
Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, määrä	36 483	36 062	34 000	36 812
Päätettyjen talousrikosjuttujen sisälläoloaika, keskiarvo, vrk, enintään	503	511	450	497
Talousrikostorjunnan htv	325,2	360,4	-	359,7
Ilmoitettujen ja päätettyjen talousrikosjuttujen suhde, suhdeluku	1,02	1,08	-	0,94
Talousrikostorjunnan kannattavuus (kustannukset / saatu rikoshyöty)	85,3	107,4	-	66,6
Onnistuminen väkivaltarikosten selvittämisessä ja torjunnassa ¹⁶ , keskiarvo, vähintään, arvosana 1-4	-	2,99	-	-

¹⁶ Lähde: Poliisibarometri.

Palvelukyky ja laatu / rikostorjunta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Onnistuminen talousrikosten torjunnassa ¹⁶ , keskiarvo, vähintään, arvosana 1-4	-	2,81	-	-
Onnistuminen huumerikosten selvittämisessä/paljastamisessa ¹⁶ , keskiarvo, vähintään, arvosana 1-4	-	2,91	-	-
Onnistuminen asuntomurtojen selvittämisessä ¹⁶ , keskiarvo, vähintään, arvosana 1-4	-	2,74	-	-
Onnistuminen autovarkauksien selvittämisessä ¹⁶ , keskiarvo, vähintään, arvosana 1-4	-	2,67	-	-
Onnistuminen viharikosten selvittämisessä (rikokset, joiden motiivina on uhrin etninen tausta, seksuaalinen suuntautuminen, vammaisuus tms.) ¹⁶¹⁶ , keskiarvo, vähintään, arvosana 1-4	-	2,89	-	-
Onnistuminen tietoverkkorikollisuuden torjunnassa ¹⁶ , keskiarvo, vähintään, arvosana 1-4	-	2,80	-	-
IT-tutkintaan käytetyt henkilötyövuodet (tietoverkkorikosten taktinen tutkinta)	46,3	50,9	50,0	49,2

Suoritteet / rikostorjunta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Kaikki selvitetty rikokset, määrä, sis. liikenne rikkomukset	639 625	501 093	380 000 ¹⁷	318 880
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä, kpl	269 834	308 267	270 000	302 642
Päätettyjen talousrikosten määrä, kpl	1 920	2 077	2 000	2093
Avoimena olevien talousrikosten määrä, kpl	2 795	3 202	2 600	3 182
Haltuun saatu rikoshyöty kaikissa rikoksissa (netto), milj. euroa	42,0	36,2	44,0	50,1

¹⁷ Huomioitu 1.6.2020 voimaan tullut uusi tieliikennelaki ja sen vaikutukset.

Suoritteet / rikostorjunta	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto),milj. euroa	31,7	24,9	34,0	40,4
Haltuun saatu rikoshyöty huumausainerikoksissa (netto),milj. euroa	3,47	2,74	-	3,43
Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, määrä	36 483	36 062	34 000	36 812
Henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten määrä, kpl, henkirikokset	397	478	-	464
Henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten määrä, kpl, pahoinpitelyrikokset	34 084	33 384	-	34 335
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	1 161	1 143	1 000	1 310
Poliisin selvittämät törkeät huumausainerikokset, määrä	1 008	941	-	1 130
Päätettyjen järjestäytyneen rikollisuuden juttujen lukumäärä	518	544	600	401
Rasistiset ja muut viharikokset, kpl	243	153	-	160
Poliisin kirjaamat ihmiskaupparikokset, määrä	79	114	-	133
Poliisin selvittämät ihmiskaupparikokset, määrä	12	35	-	27
Huumausaineen käyttäjien hoitoonohjaus, määrä (Patjaan kirjatut ilmoitukset)	3 054	5 092	-	7 295

Taulukko 9: Ilmoitettujen rikosten kehitys vuosina 2016-2021

Rikosten määrällinen kehitys	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos % 2020-2021
Kaikki rikokset	809 370	822 224	825 902	779 792	683 095	502 417	-26,4 %
Rikoslakirikokset	458 792	431 474	436 888	446 983	542 466	484 822	-10,6 %
Rikoslakirikokset (pl. liikennirikokset)	338 282	322 113	321 371	337 203	410 590	350 512	-14,6 %

Rikosten määrällinen kehitys	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos % 2020-2021
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	36 179	36 020	36 170	36 483	36 062	36 812	2,1 %
Seksuaalirikokset	3 338	3 331	3 856	4 466	4 472	5 412	21,0 %
Omaisuusrikokset	228 297	209 438	204 742	213 603	256 260	224 884	-12,2 %
Asuntomurrot (vain törkeät varkaudet yrityksineen, joissa teon tarkenne asunnosta luvatta tunkeutuen)	2 413	1 780	2 246	1 980	1 836	1 527	-16,8 %
Automurrot (varkaudet yrityksineen, joissa teon tarkenne moottoriajoneuvosta luvatta tunkeutuen)	7 653	6 793	6 148	6 559	7 839	7 491	-4,4 %
Huumausainerikokset (uudet RL 50 luku)	22 136	24 039	26 374	29 965	35 839	26 658	-25,6 %
Liikenne rikokset	120 510	109 361	115 517	109 780	131 876	134 310	1,8 %
Kaikki liikenne rikkomukset ¹⁸	334 080	377 083	376 673	321 806	129 287	7 300	-94,4 %

Taulukko 10: Rikoslakirikosten (pl. liikenne rikokset) selvitysprosentti poliisilaitoksittain tutkivien yksiköiden mukaan

Rikoslakirikosten selvitys%	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
215 Helsinki	42,3 %	42,2 %	45,2 %	45,1 %	38,5 %	46,8 %	21,7 %
806 Itä-Uusimaa	37,6 %	38,4 %	35,1 %	35,1 %	30,4 %	37,0 %	21,8 %
815 Kaakkois-Suomi	55,6 %	50,7 %	47,2 %	49,3 %	45,0 %	52,6 %	17,0 %
818 Länsi-Uusimaa	50,0 %	47,0 %	50,5 %	47,0 %	40,3 %	44,7 %	10,7 %

¹⁸ Tieliikennelain muututtua 1.6.2020 poliisin liikenne rikkomuksia koskevat menettelyt ja tilastointi muuttuivat. Aiemmin kokonaisrikollisuuteen ja liikenne rikkomusten kokonaismäärään tilastoituneet, lievimmistä ylinopeuksista kirjoitetut rikesakot muuttuivat hallinnollisiksi liikennevirhemaksuiksi, jotka eivät tilastoidu liikenne rikkomusten määrään.

Rikoslakirikosten selvitys%	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
812 Häme	43,6 %	48,6 %	50,8 %	51,5 %	44,9 %	49,6 %	10,5 %
833 Sisä-Suomi	49,6 %	66,4 %	53,5 %	51,1 %	45,5 %	52,9 %	16,2 %
836 Pohjanmaa	64,4 %	59,7 %	59,4 %	57,0 %	57,2 %	57,8 %	0,9 %
842 Lounais-Suomi	49,1 %	51,4 %	49,0 %	50,8 %	47,1 %	51,1 %	8,4 %
851 Itä-Suomi	53,3 %	50,4 %	51,4 %	53,2 %	52,1 %	51,6 %	-0,8 %
863 Oulu	49,0 %	46,6 %	53,2 %	51,7 %	53,0 %	54,0 %	1,8 %
866 Lappi	48,0 %	55,4 %	48,4 %	56,2 %	58,5 %	53,8 %	-8,1 %
Yhteensä	47,6 %	49,7 %	48,5 %	48,5 %	44,0 %	49,0 %	11,4 %

Taulukko 11: Rikoslakirikosten (pl. liikenerikokset) tukinta-aika (vuorokautta) poliisilaitoksittain tutkivien yksiköiden mukaan

Rikoslakirikosten tukinta-aika	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
215 Helsinki	80	103	119	122	118	136	14,52 %
806 Itä-Uusimaa	127	139	134	140	168	214	27,31 %
815 Kaakkois-Suomi	120	137	124	135	180	215	19,46 %
818 Länsi-Uusimaa	122	127	140	152	154	150	-2,78 %
812 Häme	140	125	143	132	141	151	6,93 %
833 Sisä-Suomi	125	99	116	122	129	165	27,72 %
836 Pohjanmaa	159	156	127	152	160	191	19,11 %
842 Lounais-Suomi	124	134	126	116	124	138	11,40 %
851 Itä-Suomi	116	116	117	154	176	194	9,91 %
863 Oulu	137	162	156	159	162	172	5,89 %

Rikoslakirikosten tutkinta-aika	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
866 Lappi	147	155	153	161	163	186	14,41 %
Yhteensä	120	124	129	136	145	167	14,93 %

3.3 Lupahallinto

3.3.1 Lupahallinto

Henkilökorteilla otettiin 2.8.2021 käyttöön biometrisina tunnisteina henkilökortin haltijan kasvokuva ja sormenjälki. Muutoksen taustalla on EU:n ns. ID-asetus, jonka mukaan kansallisilla henkilökorteilla tulee olla biometriset tunnisteet, jotta niitä voidaan käyttää matkustusasiakirjoina. Suomessa kansallinen lainsäädäntö sekä poliisin lupamenettelyn muutokset toteutettiin siten, että biometrinen tunnisteiden keräämistä, tallettamista ja käyttöä koskevat menettelyt vastaavat mahdollisimman paljon passia varten kerättävien tunnisteiden sääntelyä. Tämän takia uusi menettely on ollut sekä poliisin henkilöstölle, että asiakkaille jo tuttua ja käyttöönotto koulutuksineen sujui hyvin.

Henkilökortti- ja passijärjestelmän uusi versio ei valmistunut aikataulussa vuoden 2021 aikana, joten sen edellyttämiä koulutuksia ei pidetty.

Vuotta 2021 leimasi edelleen Covid19-pandemian vaikutus poliisin lupahallinnon asiakasmääriin. Matkustusasiakirjojen hakemusmäärät olivat vielä vuoden 2021 alussa hyvin alhaisia. Keväästä 2021 alkaen hakemusmäärät alkoivat nousta, kun yhteiskunta avautui ja julkisuudessa puhuttiin matkustamisen mahdollistumisesta. Kesään mennessä poliisin lupahallinnon asiakaspalvelu oli jo hyvin ruuhkautunut kysynnän voimakkaan nousun takia. Matkustusasiakirjojen käsittelyajat ovat olleet koko ajan normaalilla tasolla eikä niissä tai lupa-asiakirjojen tuotannossa ole ollut viiveitä. Ruuhkaa on ollut käyntiasiainnissa ja ajanvarausaikoja on ollut vaikea saada. Taustalla on suuri määrä uusimattomia passeja ja normaalia suurempi tarve henkilökohtaiselle asiointille. Poliisihallitus ja poliisilaitokset ovat tehneet erilaisia toimenpiteitä asiakaspalvelun ruuhkan purkamiseksi. Poliisilaitokset ovat mm. pitäneet ylimääräisiä palvelupäiviä viikonloppuisin sekä lisänneet asiakaspalvelun henkilökuntaa. Lisäksi asiakasviestinnällä ja ajanvarausjärjestelmän muutoksilla on pyritty parantamaan asiakasvirtojen hallintaa. Pandemiatilanne ja julkisuudessa vuoden lopussa kerrotut tiedot mm. taudin leviämisestä ja kokoontumis- ja matkustusrajoituksista vaikuttivat käytännössä heti asiakasmäärien vähenemisenä. Joulukuussa 2021 asiakasmäärät jälleen tippuivat ja varattuja ajanvarausaikoja jätettiin käyttämättä.

Toiminnan suunnittelu sekä lupamaksujen asettaminen oikealle tasolle oli vuoteen 2021 lähdeittäessä pandemian takia erityisen vaikeaa. Erityisesti passien kysynnän sahatessa ennakoimattomasti taudin edetessä ylös ja alas volyyymi- ja määrän tekeminen vuoden

2020 lopussa oli erityisen vaikeaa. Kokonaisuutena arvioissa onnistuttiin kuitenkin erinomaisesti, sillä vuoden 2021 lupamaksujen kustannusvastaavuus oli 103,4 %.

Taulukko 12: Lupahallinnon tuloksellisuutta, tehokkuutta, tuotoksia ja laadunhallintaa arvioidaan seuraavilla mittareilla

Taloudellisuus / maksullinen lupahallinto	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet (maksullinen)	370,5	336,1	402	332
Lupapalvelujen kustannukset (maksullinen), 1 000 euroa	53 909	47 867	50 000	48 596
Taloudellisuus (kustannukset / poliisin käsittelemät maksulliset asiat), euroa	40,3	56,8	42,0	45,0
Lupahallinnon kustannusvastaavuus, %	117,3	76,3	100	101,9
Lupahallinnon tuottototeuma, 1 000 euroa	63 224	36 507	50 000	50 704

Tuottavuus / maksullinen lupahallinto	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Maksullisen toiminnan tuottavuus (poliisin käsittelemät maksulliset asiat / maksullinen lupa-htv)	3 611,0	2 507,1	2 943,0	3 255,2

Palvelukyky ja laatu / maksullinen lupahallinto	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Onnistuminen lupahallinnossa ¹⁹ , arvosana 1-4	-	3,39	-	-
Sähköisen asioinnin toteutuma-aste, %	34,3	32,8	35,0	33,8
Sähköisen asioinnin käyttöaste ²⁰ , %	73,4	72,1	80,0	77,0

¹⁹ Lähde: Poliisibarometri.

²⁰ Sähköisesti vireille laitettujen lupien osuus koko volyymista niissä luparyhmissä, joissa sähköinen asiointi on mahdollista.

Palvelukyky ja laatu / maksullinen lupahallinto	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Ajanvarauksen käyttöaste (varausten määrä / asiakaskäyntimäärä), %	41,3	51,7	45,0	51,8
Käyntiasioinnin asiakasmäärän kehitys	869 178	621 000	750 000	771 000

Suoritteet / maksullinen lupahallinto	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Poliisin käsittelemät maksulliset lupa-asiat yhteensä, kpl	1 338 395	842 611	1 183 000	1 080 734
Matkustusasiakirjat (passit ja henkilökortit)	1 242 304	757 227	-	994 207
Turva-alan luvat	19 722	14 336	-	15 994
Aseluvat	60 970	62 307	-	58 708
Muut luvat	15 399	8 741	-	11 825

Taulukko 13: Maksuttoman lupahallinnon tuloksellisuutta, tehokkuutta, tuotoksia ja laadunhallintaa arvioidaan seuraavilla mittareilla

Taloudellisuus / maksuton lupahallinto, sisältää lupavalvonnan	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet (htv)	236,3	264,6	-	265,6
Lupavalvonnan kustannukset (lupapalvelut), 1 000 euroa	23 036	26 633	-	26 764

Tuottavuus / maksuton lupahallinto, sisältää lupavalvonnan	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Toiminnan tuottavuus (valvonnalliset suoritteet / maksuton lupa-htv)	343,9	272,1	-	293,0

Suoritteet / maksuton lupahallinto, sisältää lupavalvonnan	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Valvonnalliset toimenpiteet yhteensä, kpl	81 263	72 005	-	77 809
Aseiden hallussapitolupiin kohdistuvat peruutukset ja varoitukset	3 512	4 833	-	5 416
Ajo-oikeuspäätökset	74 808	63 994	-	72 031
Järjestyksenvalvojakorttien peruutukset ja varoitukset	228	191	-	241
Vartijakorttien peruutukset ja varoitukset	83	77	-	121

Taulukko 14. Poliisin myöntämät luvat poliisiyksiköittäin 2016-2021

Poliisin myöntämät luvat poliisiyksiköittäin tehtävä/lkm	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
215 Helsinki	157 097	149 890	156 094	170 678	116 694	166 538	42,71%
806 Itä-Uusimaa	129 911	117 335	125 667	145 193	92 429	123 626	33,75%
815 Kaakkois-Suomi	66 085	55 306	59 991	73 517	44 381	54 810	23,50%
818 Länsi-Uusimaa	102 963	97 012	103 012	117 570	75 874	106 236	40,02%
812 Häme	76 943	67 447	73 646	86 611	57 826	71 293	23,29%
833 Sisä-Suomi	157 828	142 557	154 293	184 501	116 488	149 139	28,03%
836 Pohjanmaa	75 052	67 337	74 699	101 771	58 090	72 713	25,17%
842 Lounais-Suomi	134 720	122 569	132 579	170 389	103 801	128 127	23,44%
851 Itä-Suomi	106 840	94 398	106 002	132 559	81 741	95 970	17,41%
863 Oulu	81 394	76 388	89 935	111 759	67 084	79 573	18,62%
866 Lappi	34 135	30 206	33 696	43 846	28 203	32 709	15,98%
Yhteensä	1 122 968	1 020 445	1 109 614	1 338 394	842 611	1 080 734	28,26%

3.3.2 Asehallinto

Asehallinto jatkoi 1.11.2020 voimaan tulleen ampuma-aselain muutoksen täytäntöönpanoa. Ase-elinkeinonharjoittajien tiedostonpidosta siirryttiin tällöin poliisille tehtäviin sähköisiin ilmoituksiin. Nämä ilmoitukset käsiteltiin aluksi asehallinnossa, mutta toukokuun alusta alkaen asetietojärjestelmässä jo olevia esineitä koskevien ilmoitusten käsittely siirrettiin poliisilaitoksiin. Asehallinto osallistui ilmoitusmenettelyn edellyttämään kehitystyöhön ja koulutukseen. Ilmoitusten käsittelyä kyettiin tehostamaan merkittävästi ja loppuvuonna se tapahtui viiveettä.

Euroopan unionin räjähteiden lähtöaineita koskeva sääntely uudistui helmikuussa 2021. Asehallinto koulutti kaupan ja teollisuuden alan toimijoita, teki muutoksen edellyttämää viranomaisyhteistyötä sekä toimi uudistetun tuotekatteen mukaisena lupaviranomaisena.

Asealan elinkeinonharjoittajien vastuuhenkilökokeita pidettiin neljä kertaa vuoden aikana. Koe muutettiin asehallinnossa sähköisesti tehtäväksi. Asehallinto osallistui myös aselupia koskevan ohjeistuksen valmisteluun ja ase-tietojärjestelmähankkeeseen. Vuoden 2021 aikana pidettiin koronarajoitusten alaisina neljä asehuutokauppaa, joissa oli kaupan yhteensä 3 227 esinettä. Ampuma-aseita romutettiin vuoden aikana yhteensä 20 599 kappaletta. Deaktivointitarkastuksia tehtiin 270 kappaletta.

3.3.3 Arpajaishallinto

Rahankeräys- ja tavara-arpajaistoiminnan valvonta

Vuoden aikana tehtiin noin 770 bingo-, rahankeräys- ja tavara-arpajaislupiin liittyvää päätöstä, joista rahankeräyslupapäätösten osuus oli noin 650. Päätöksiä annettiin ennätysmäärä. Voimassa olevan rahankeräyslain esitöissä (HE 214/2018) esitetyn rahankeräys-lupahakemusten määrän arviosta poiketen hakemuksia saapui melkein kolminkertainen määrä, joista suurin osa saatiin ratkaistua. Tavaravoittoarpajaisissa koronan vaikutus näkyi edelleen: bingopelien toimeenpano oli edelleen haastavaa ja tavara-arpajaisten toimeenpano siirtyi enenevässä määrin internettiin.

Rahankeräyslain (863/2019) mukaan Poliisihallituksen vastuulla on mm. julkaista rahankeräyslupan myöntämistä koskevia tietoja. Tämä laissa säädetty tehtävä saatiin toimeenpantua vuoden aikana julkaisemalla voimassa olevat rahankeräysluvat poliisin www-sivuilla.

Keskustelu päästökompensointiopalveluista ja niiden suhteesta rahankeräyslakiin jatkui vuoden aikana. Arpajaishallinnon vakiintunutta käytäntöä muutettiin rahankeräyslain muutoksella, joka tuli voimaan 22.11.2021. Muutoksella rajattiin rahankeräyslain soveltamisalan ulkopuolelle palvelu, jolla kasvihuonekaasupäästöjä kompensoidaan siten, että todennetulla ja lasketulla tavalla vähennetään tai poistetaan kasvihuonekaasuja ilmakehästä tai vältetään niiden pääsemistä ilmakehään. Arpajaishallinnosta osallistuttiin hallintovaliokuntakuulemiseen. Vuoden aikana annettiin lisäksi useampia lausuntoja päästökompensointiota tarjoaville toimijoille.

Rahapelitoiminnan valvonta

Sisäministeriön asettama arpajaislakihanke päättyi ja hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 135/2021) annettiin syksyllä 2021. Arpajaishallinto antoi lausunnon hallituksen esityksestä sekä asiantuntijalautsunnon eduskunnan hallintovaliokunnalle. Lausunnoissaan arpajaishallinto kiinnitti huomiota erityisesti pakolliseen tunnistautumiseen, raha-automaattipelien sijoitteluun, rahapelien markkinoinnin rajoituksiin, peli- ja pelaajadatan keräämiseen, arpajaislain vastaisen toiminnan sääntelyyn, Veikkaus Oy:n tytäryhtiön liiketoimintaan sekä kansainvälisten yhteispoolipelien valvontaan. Uusi lainsäädäntö aiheuttaa merkittäviä muutoksia sekä Suomen rahapelijärjestelmään, että Poliisihallituksen arpajaishallinnon toimivaltaan ja käytettävissä oleviin menetelmiin. Vuonna 2021 jatkettiin myös raportointitietokannan kehitystyötä valvonnan työkaluksi.

Veikkaus Oy:n markkinointiin arpajaishallinto puuttui mm. linkityksien ja pelikieltoasiakaskaisiin kohdistuvan asiakasviestinnän tiimoilta. Lainvastaisen rahapelitoiminnan valvonassa toimenpiteitä kohdistettiin muun muassa tv-yhtiöihin ja rahapeliyhtiöihin. Arpajaishallinto antoi useita kieltopäätöksiä arpajaislain vastaisesta rahapelien markkinoinnista ja toimeenpanosta. Merkittävistä kieltopäätöksistä tiedotettiin aktiivisesti ja arpajaishallinto vastasi useisiin arpajaislain vastaista toimintaa koskeviin median yhteydenottoihin.

Arpajaishallinto antoi myös useita lausuntoja liittyen sisäministeriön asetuksen liitteenä olevien Veikkaus Oy:n rahapelien sääntöjen muutosesityksiin. Niin ikään arpajaishallinto antoi lausunnon nopearytmisten pelien tappiorajojen pysyvään alentamiseen liittyen. Lisäksi arpajaishallinnossa on muun muassa valmistauduttu uuden arpajaislain tuomiin valvonnallisiin muutoksiin ja Tampereelle joulukuussa auenneen uuden pelikasinon valvontaan.

Rahapelien tietoteknistä valvontaa kehitettiin edelleen Veikkaus Oy:n otettua käyttöön uusia pelijärjestelmiä. Tämän johdosta valvontajärjestelmään tehtiin useita tuotantovientejä. Veikkaus Oy:n kanssa tehostettiin peli- ja valvontajärjestelmän välistä testaus-toimintaa sekä uudistettiin tuotanto-ongelmien viestintämenettelyitä.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan lain uudistamistyö jatkui vuonna 2021 ja arpajaishallinto osallistui lakihankkeen työryhmätyöskentelyyn sekä antoi lausunnon hallituksen esityksestä. Arpajaishallinnon laatimasta valvojakohtaisesta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen riskiarviosta julkaistiin julkinen versio poliisin www-sivuilla. Riskiarvio on julkaistu suomenkielisen version lisäksi sekä ruotsin- että englanninkielisenä. Lisäksi arpajaishallinto osallistui aktiivisesti maaliskuussa 2021 julkaistuu kansalliseen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarviotyöhön.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017, rahanpesu-laki) mukaisen valvonnan osalta suoritettiin tarkastuksia sekä muita valvonnallisia toimenpiteitä. Esimerkiksi arpajaishallinto pitää säännöllisiä valvontakokouksia rahanpesun ja terrorismin rahoittamiseen liittyvien asioiden osalta rahanpesulain mukaisen ilmoitus-velvollisen eli Veikkaus Oy:n kanssa. Arpajaishallinnon viranomaisyhteistyö rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen osalta oli erittäin aktiivista ja erilaisiin

yhteistyöfoorumeihin, kuten rahanpesulain mukaisten valvojen kokouksiin, osallistuttiin vuoden 2021 aikana. Rahanpesulain mukaisten valvojen yhteistyönä laadittiin asiakirjat henkilöllisyyden todentamisesta sekä etätunnistamisesta, jotka julkaistiin rahanpesu.fi -sivustolla.

3.3.4 Turvallisuusalan valvonta

Turvallisuusalan valvonnan työn keskeisimmät osa-alueet olivat lisääntyneiden lupamäärien käsittely, valvontatyön kehittäminen ja poliisilaitoksien ohjaus, sekä neuvonta poliisilaitoksien tehtäväalueelle kuuluvissa asioissa. Muun ohessa poliisilaitoksille järjestettiin koulutustapahtumia, joiden vaikutuksesta poliisilaitoksien suorittama yksityisen turvallisuusalan valvonta saavutti yhtenäisiä menettelyjä ja toiminnan tehostumista.

3.4 Yhteiset palvelut

Sisäministeriön konsernistrategian mukaisen tavoitteen "Torjumme yleistä järjestystä ja turvallisuutta sekä yhteiskuntarauhaa vaarantavaa toimintaa" saavuttamisen arvioimiseksi on asetettu indikaattori "Resilienssikyky on hyvä." Resilienssikykyä arvioidaan laadullisesti huomioiden työturvallisuus, C-tehtävien lukumäärä, ylityökertymä sekä esitutkinnan rajoitusten lukumäärä.

Rajoittamispäätösten lukumääriä tarkasteltaessa voidaan havaita, että niissä on poliisiyksikkökohtaisia eroja sekä suuriakin muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna poliisiyksikkötasolla. Esikäsittelytoiminto on viime vuosina ollut voimakkaasti muotoutumassa poliisiyksiköissä sekä toimintatavoiltaan että organisatoriselta sijoittelultaan eli kyse on ollut tietyssä mielessä vasta rakenteilla olevasta toiminnosta. Tämä selittää osaltaan eroavuudet poliisiyksikkökohtaisissa lukumäärissä. Lisäksi poliisiyksiköiden esikäsittelytoiminnossa on ollut henkilöstömuutoksia, joiden avulla toimintaan on saatu sijoitettua erityisesti siellä tarvittavaa erityisosaamista, mikä on tehostanut toimintaa. On lisäksi huomattava, että rajoittamismenettelytoimintaan ja sen tuloksellisuuteen ei vaikuta ainoastaan poliisin toiminta vaan oleellista on myös se, että poliisin ja rajoittamispäätöksen tekevän syyttäjän yhteistoiminta on paikkakuntaakohtaisesti ja prosessuaalisesti joustavaa ja tehokasta, jolloin se väistämättä nopeuttaa ja tehostaa rajoittamispäätösten tekemistä kokonaisuudessaan.

Taulukko 15: Rikoslakirikosten (pl. liikenne rikokset) esitutkintalain mukaisten rajoittamispäätösten lukumäärä tutkintayksiköittäin

Rikoslakirikosten (pl. liikenne rikokset) esitutkintalain mukaisten rajoittamispäätösten lukumäärä tutkintayksiköittäin	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
215 Helsinki	4 901	4 506	3 498	3 632	3,83 %
806 Itä-Uusimaa	3 345	3 046	2 575	2 471	-4,04 %

Rikoslakirikosten (pl. liikennerikokset) esitutkintalain mukaisten rajoittamispäätösten lukumäärä tutkintayksiköittäin	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Muutos % 2020-2021
815 Kaakkois-Suomi	1 104	1 188	944	1 085	14,94 %
818 Länsi-Uusimaa	3 005	2 962	2 773	1 704	-38,55 %
812 Häme	843	868	982	1 527	55,50 %
833 Sisä-Suomi	1 409	1 428	2 146	3 013	40,40 %
836 Pohjanmaa	1 038	714	847	1 311	54,78 %
842 Lounais-Suomi	1 242	1 152	1 094	1 073	-1,92 %
851 Itä-Suomi	1 039	889	956	1 187	24,16 %
863 Oulu	1 440	990	954	1 022	7,13 %
866 Lappi	343	279	261	314	20,31 %
Yhteensä	19 709	18 022	17 030	18 339	7,69 %

3.4.1 ICT-palvelut

Vuonna 2021 poliisi jatkoi palveluiden ja prosessien digitalisointia. Digitalisaation kehittämisen edistämiseksi hanketoimintaa kehitettiin käynnistämällä hankehenkilöstölle kvartaalifoorumit ja lisäämällä hankkeiden tiedonvaihtoa. Turvallisen digitalisaation edistämisen tueksi vahvistettiin poliisille luotettavan tekoälyn periaatteet, jotka kuvaavat ja ohjaavat tekoälyn lainmukaista, turvallista ja eettistä kehitystä ja käyttöä. Käytössä olevia tietojärjestelmiä kehitettiin yli sadan uuden kehityskohteen osalta. Lisäksi suunniteltiin poliisin ICT-toiminnan modernisointihanketta, jonka keskeiset tavoitteet ovat tietojärjestelmien elinkaarenhallinnan parantaminen ja järjestelmien teknologiset päivitykset, hanketoiminnan tehostaminen sekä IT-keskuksen toiminnan modernisointi.

Huolimatta tiukasta resurssitilanteesta ja koronapandemiasta, IT-keskus on turvannut tietojärjestelmien toiminnan ja tukenut poliisitoiminnan sujuvuutta myös poikkeusaikana. Lisäksi useiden tietojärjestelmien kehittämistä on jatkettu. IT-keskuksesta tehtiin ulkopuolisten konsulttien tukemana poliisin ICT-toimintaan liittyvä selvitys. Siinä tunnistettiin neljä kehitysaluetta: teknologisen velan hallinta, ICT-hankkeiden tehokkuuden parantaminen, ICT-tuotantoympäristön modernisointi ja automatisointi sekä ICT-toiminnan vision laadinta. Näihin liittyen tunnistettiin yli 30 kehittämiskohdetta. Kehittämistyö aloitetaan vuonna 2022 osana modernisointihanketta.

IT-keskus toteutti kahdeksan EU-kynnysarvon ylittänyttä kilpailutusta, jotka koskivat mm. järjestelmien tuki-, ylläpito- ja kehityspalveluita sekä uusia tietojärjestelmätoimituksia. Lisäksi toteutettiin useita pienempiä hankintoja. Keskuksen hallinnoitavana oli lähes 50 sovelluskehityksen puitesopimusta ja noin sata muuta hankintasopimusta.

Uuden asetietojärjestelmän kehityshankkeessa (ASKEL) kilpailutettiin asiantuntijatoimien hankintasopimukset määrittelyyn ja suunnitteluun sekä toteutukseen. Määrittely- ja suunnittelutyöt aloitettiin ja kehitystöiden aloitusta pilvikehitysympäristössä uusilla kehitystyökaluilla valmisteltiin. Ensimmäisenä palveluna terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitustoiminto otettiin käyttöön joulukuussa. Palvelulla terveydenhuollon ammattihenkilö voi ilmoittaa henkilöstä, joka ei ole soveltuva pitämään hallussaan aseita.

Viranomaisten yhteisessä kenttäjärjestelmä-hankkeessa (KEJO) jatkettiin KEJO-järjestelmän sekä siihen liittyvän sähköisen ensihoitokertomuksen pilotointia Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Toimitussopimus hyväksyttiin ja KEJO-hanke päätettiin 30.6.2021. Toimialat sitoutuivat KEJO-jatkokehitysohjelmaan ja työt sen tavoitteiden saavuttamiseksi käynnistettiin ajalle 1.7.2021-31.12.2023. Jatkokehitysohjelmassa työt etenevät suunnitellusti. Järjestelmään toteutettiin toiminnallisuuksia, ja isoimpina kokonaisuuksina edistettiin hätäkeskustietojärjestelmä ERICA:n ja KEJO:n välistä rajapintaa sekä KEJO:n mobiilisovellusta.

Matkustamiseen ja poliisin kansainvälisiin tietojärjestelmiin liittyvät hankkeet yhdistäneen Matka-ohjelman nimi muutettiin TIKO-ohjelmaksi samalla kuin ohjelmakautta jatkettiin vuoden 2027 loppuun ulkoisen rahoituksen ohjelmakauden mukaisesti. Ohjelmassa edistettiin kymmentä kansainvälisen tiedonvaihdon kehityshanketta sekä asetettiin uusi hanke eurooppalaisen yhteentoimivuuden vaatimusten toteuttamiseksi. Keskitettyyn hakupalveluun liittyvän Renki-hankkeen toimesta otettiin käyttöön kansalliset ja kansainväliset etsintäkuulutukset, sekä päätettiin KATI-hanke, jossa otettiin käyttöön Schengen-etsintäkuulutusten hallinnointi- ja viestinvälitysrajapintaratkaisu.

Monibiometriajärjestelmän kehityshankkeen (UUSO) tavoitteena on uudistaa Poliisin sormenjälkijärjestelmä siten, että sen avulla voi paremmin vastata kansallisten ja kansainvälisten lainvalvontaviranomaisten biometriajärjestelmien kehitykseen. COVID-19 pandemian sekä järjestelmän testauksessa havaittujen kriittisten muutostarpeiden vuoksi hanke ei saavuttanut tuotantovalmiutta vuoden 2021 aikana ja hankkeelle asetettiin jatkoaikaa vuoden 2022 kesäkuuhun. Hankkeessa toteutettiin tietoturva-auditointi, käyttöönoton kannalta kriittisiä muutostöitä, tehtiin järjestelmä- ja hyväksymistestausta sekä rakennettiin järjestelmän tuotantoympäristö.

TIMANTTI II-hanke kehittää keskitettyjä tietoturvallisia ratkaisuja poliisin operatiivisen työn tehostamiseen ja rikosten ennalta ehkäisemiseen mahdollistaen tiedon hallinnan ja jakamisen tietosuojavaatimusten mukaisesti. Yhteistyössä VITJA-hankkeen kanssa toteutettiin suunnittelu- ja arkkitehtuuryö liittyen poliisin tiedonkäsittelyyn tiedon elinkaarhallinnasta ja digitaalisen kansion palvelun ensimmäinen versio. Lisäksi hankkeessa otettiin käyttöön ryhmävideo-palvelu, jossa tuotetaan ajoneuvoista reaaliaikaista tehtäväkuvaa partioille ja johtokeskuksiin.

SARA -ohjelma (Security-Automation-Robotics-Artificial Intelligence) yhdistää kolme Valtiovarainministeriön Robo2020-rahoitusta saavaa hanketta, jotka toteuttavat automaatiota mm. tekoälyn avulla. Hankkeissa toteutetaan 1) asiakasneuvonnan chatbot kii-reettömän neuvonnan tueksi (NEUVO-hanke), 2) ratkaisu kuulustelujen automaattiseen litterointiin (PUHTE) ja 3) rahanpesuilmoitusten automatisoitu vastaanotto ja käsittely (ILMO). NEUVO- ja PUHTE-hankkeissa tehtiin määrittelytyötä. PUHTE-hankkeessa perustettiin turvallisuusviranomaisten välinen yhteiskehittämissyöryhmä. NEUVO- ja PUHTE-hankkeiden kilpailutuksia valmisteltiin. ILMO-hanke eteni kehitettävien toiminnallisuuk-sien osalta ja syyskuussa otettiin käyttöön ensimmäinen rahanpesuilmoitusten vastaan-ottoa avustava työkalu.

Poliisin sähköisen asiointin osalta jatkettiin Suomi.fi-palveluiden käytön laajentamista. Merkittävimpinä askeleina edistettiin Suomi.fi-valtuuksien myönnön laajentamista poliisi-laitoksille sekä Suomi.fi-viestien käytön määrittelyitä useissa poliisitoiminnoissa. Yhteis-työtä kyseisiä palveluita kehittävä Digi- ja väestötietoviraston kanssa kehitettiin tiiviim-mäksi. Vuoden aikana saatiin tuotantokäyttöön sähköisen rikosilmoituksen kokonaisuus, joka helpottaa asiakkaiden sähköistä asiointia ja parantaa rikosilmoitusten laatua sekä nopeuttaa ilmoitusten käsittelyä. Sähköiseen asiointiin toteutettiin myös ns. Vastaamo-tietomurtotapauksen Lausuma-lomake, terveydenhuollon ammattihenkilön ampuma-aseilmoitus sekä noin 20 erillistä pienempää kehitystyötä.

Poliisitoiminnallisten tietojärjestelmien osalta tuotannossa oleviin tietojärjestelmiin toteu-tettiin vuoden aikana kehittävässä ylläpidossa yhteensä 56 kehittämistoimea ja uudis-tusta.

Vitja-hanke eteni asettamispäätöksen mukaisesti. Poliisin tiedustelujärjestelmää (POTI) jatkokehitettiin ja esitutkinta osion rakentaminen eteni. Asettamispäätöksen mukaisesti esitutkintaosion käyttöönoton ajankohta on vuonna 2023. Samanaikaisesti hankkeen yh-teydessä kehitettiin rikostorjunnan tuottavuutta parantavia ratkaisuja.

3.4.2 Materiaalipalvelut ja toimitilat

Poliisihallituksen toimitilahallinnon sekä materiaalihallinnon ja hankintatoimen vastuualu-eeet aloittivat toimintansa 1.1.2021.

Poliisihallitus ja Senaatti-kiinteistöt loivat vuonna 2020 yhdessä toimintamallin, jossa ku-vataan poliisiyksiköihin perustettavien työympäristö- ja sisäilmaryhmien työskentely poliisi-yksiköissä. Työympäristöryhmät toimivat työyhteisön tukena ja esimerkkinä tilojen ja työvälineiden käytössä sekä työn teon tapojen kehittämisessä. Työympäristöryhmien yh-tenä tärkeimpänä tehtävänä on ennaltaehkäistä sisäilmaongelmia. Toimintamallin jal-kauttaminen poliisiyksiköihin aloitettiin alkuvuonna 2020, ja jalkauttamista on jatkettu ko-ronapandemian sallimissa rajoissa lähinnä etänä vuoden 2021 aikana. Työympäristöryh-mien työskentelyä koordinoidaan Poliisihallituksesta.

Vuonna 2021 poliisiyksiköissä tehtiin sisäilmaan liittyviä poikkeailmoituksia yhteensä 88 kappaletta.

Poliisihallitus ylläpitää toimitilojen pitkän aikavälin suunnitelmaa (toimitilojen tiekartta) yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Suunnitelma koostuu tulevista toimitilahankkeista, jotka on tunnistettu muun muassa Senaatti-kiinteistöjen teettämien kuntotarkastusten perusteella, sekä valitettavan usein sisäilmaongelmien jo ilmetessä.

Poliisihallinnossa on tunnistettu vuoden 2021 loppuun mennessä kaikkiaan 63 toimitilahanketta, joista 38 hankkeella on Senaatin kanssa yhteistyössä määritettyinä alustavat kustannus- ja aikatauluarviot.

Poliisihallituksen poliisitalokonseptin jatkopäivitys saatettiin päätökseen vuoden 2021 maaliskuussa. Päivityksessä toteutettiin muun muassa rikostorjunnan tilojen syvällisempi tarkastelu analyysien ja käyttäjäkokemusten perusteella. Työhön osallistui Poliisihallituksen lisäksi laaja poliisiyksiköistä koottu työryhmä, sekä Senaatti-kiinteistöt sekä heidän alihankkijansa. Samassa yhteydessä konseptiin tehtiin myös muita toiminnan vaatimusten muutosten ja vastuiden edellyttämiä päivityksiä.

Poliisihallitus tekee keskitetysti poliisille valtakunnallisia sopimuksia poliisin työssään tarvitsemien varusteiden, välineiden ja kaluston hankkimiseksi. Poliisin varusteiden, välineiden ja kaluston kilpailutukset hoidetaan Poliisin materiaalikeskuksessa. Lisäksi Poliisihallitus vastaa eräiden erityisesti kriittisten poliisin varusteiden, välineiden ja kaluston tilauksista valtakunnallisesti.

Poliisissa on edistetty kestäväen kehityksen sitoumuksen tavoitteita panemalla toimeen hiilijalanjälkeä pienentäviä ja muita ilmastonmuutoksen torjuntaa tukevia toimia. Tavoitteen saavuttamista seurataan mm. Poliisihallituksen hiilijalanjäljellä sekä hybridiajoneuvojen ja niiden latauspisteiden lukumäärällä. Kestäväen kehityksen sitoumus laadittiin vuonna 2021 ja se vahvistettiin tammikuussa 2022. Hybridiajoneuvojen ja täyssähköajoneuvojen hankinta on ollut suunniteltua hitaampaa määrärahojen vähäisyydestä johtuen, samoin latausverkon laajentaminen on ollut pysähdyksissä.

Ympäristövaikutusten säännönmukaista arviointia ja painoarvoa hankinnoissa on lisätty, lisäksi on valmisteilla hankintojen päästövaikutusten mittaamista varten uudet tarkemmat menetelmät.

3.4.3 Viestintä

Viestinnän tehtävänä on tarjota tietoa ja neuvoja sekä lisätä poliisitoiminnan vaikuttavuutta, kuten estää rikoksia ja häiriöitä ennalta. Viestinnällä tuetaan myös ihmisten turvallisuuden tunnetta ja luottamusta viranomaisiin.

Johto- ja tilannekeskusverkoston suorituskykyä kehitettiin vakinaistamalla pilottien jälkeen valtakunnallinen operatiivinen viestintäryhmä, joka on sijoitettu Helsingin poliisilaitokseen.

Poliisi.fi -verkkopalvelun sisältö ja julkaisujärjestelmä sekä tiedotteiden jakelujärjestelmä uudistettiin. Järjestelmä on digipalvelulain mukaisesti saavutettava ja samaan pyritään sisällön osalta, jota on jouduttu vähentämään, muun muassa raporttien, ohjeiden, käsikirjojen ja tilastojen osalta. Aluehallintovirasto tarkasti vuoden aikana palvelun saavutettavuuden ja antoi siihen liittyvät kehittämissesitykset.

Poliisit-sarjassa esitettiin 500. jakso. Ohjelma on tietävästi pisimpään jatkunut dokumentaarinen televisiosarja Suomessa. Sen tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä ja tuoda esille poliisin työtä ja toimintaympäristöä.

Aloitettu uuden, saavutettavuusvaatimukset täyttävän intranetin suunnittelu. Järjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2022 aikana.

Sopeuttamiseen liittyvä viestintä suunniteltiin ja toteutettiin. Luottamus ja maine -tutkimuksen mukaan suomalaisten usko poliisin taloudelliseen vakauteen on merkittävästi heikentynyt.

Poliisiammattikorkeakoulu toteutti poliisin yhteiskunnallinen viestintä -tutkimushankkeen. Siinä selvitettiin viestinnän rakenteellisia ja kulttuurisia esteitä sekä miten yhteiskunnallisen viestinnän tarpeet tunnistetaan ja miten tarpeisiin vastataan.

Teetettiin sidosryhmäviestinnän tutkimus, jossa kerättiin tietoa muun muassa poliisin onnistumisesta yhteydenpidossaan ja vuorovaikutuksessaan sidosryhmien kanssa sekä sidosryhmien näkemykset poliisin onnistumisessa strategisissa tavoitteissaan. Kohdeyhmänä olivat alueelliset ja valtakunnallisen poliittiset päättäjät ja johtavat virkamiehet sekä järjestöjen edustajat.

Sidosryhmät antoivat poliisille myönteistä palautetta erityisesti tiedon luotettavuudesta ja yhteydenpidon asiantuntevuudesta. Yhteydenpitoa pidetään hyödyllisenä ja poliisin tarjoamaa tietoa selkeänä ja ymmärrettävänä. Eniten kehittämistä on yhteydenpidon aktiivisuudessa.

Kartoitettu asiakasviestinnän kehittämistarpeet osana asiointipalveluita koskevaa selvitystä.

3.4.4 Laillisuusvalvonta

Poliisihallinnon laillisuusvalvonnan organisoinnista, vastuista ja menetelmistä säädetään tarkemmin poliisin laillisuusvalvontaohjeessa, jota päivitettiin joulukuussa 2020.

Poliisihallituksen ja sen alaisten poliisiyksiköiden suorittama laillisuusvalvonta perustui tarkasteluvuonna Poliisihallituksen vahvistamiin laillisuusvalvonnan painopistealueisiin ja sen pohjalta laadittuihin ja vahvistettuihin poliisiyksikkökohtaisiin laillisuustarkastussuunnitelmiin. Poliisihallituksen laillisuusvalvonta suoritti tarkasteluvuonna laillisuustarkastukset etäyhteyksiä hyväksikäyttäen kaikissa poliisiyksiköissä.

Poliisiyksiköiden sisäisistä laillisuustarkastuksista vastasivat suoraan poliisipäällikön alaiset oikeusyksiköt, joiden tehtävänä on yksiköiden oikeudellisten asioiden ohella myös yksiköiden laillisuusvalvonta ja laillisuustarkastusten suorittaminen. Suunnitelmien mukaisesti laillisuusvalvontaa on tarkasteluvuonna kohdistettu muun muassa yksiköiden sisäisen laillisuusvalvonnan toimivuuteen, salaisten pakkokeinojen käyttöön, voimankäyttö-koulutukseen ja –kirjauksiin, saavutettavuuteen, esitutkintojen keston ja esitutkintapäätösten päätöksentekoprosessiin sekä rahankeräyslupien käsittelyyn.

Muilta osin laillisuusvalvontaa suoritettiin Poliisihallituksessa ja poliisiyksiköissä käsittelemällä poliisin toimintaa koskevia kanteluita ja oma-aloitteisia laillisuusvalvonta-asioita

sekä suorittamalla lokitarkastuksia ja salaisten pakko- ja tiedonhankintakeinojen käytön valvontaa.

3.4.5 Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen painopistealueina vuonna 2021 olivat palkkajärjestelmän soveltaminen, ohjausasiakirjojen jalkauttaminen, prosessien toimivuus, tuloksellisuus ja kirjaimotoiminta sekä aikaisempien vuosien tarkastusten jälki-seuranta. Merkittävimmät havainnot ja kehittämiskohteet kohdistuivat useissa tarkastuksissa sisäisen valvonnan ohjausympäristöön, riskienhallintaan sekä seurantaan ja valvontaan. Valmistuneista tarkastuksista on laadittu tarkastuskertomukset, jotka sisältävät havainnot ja suositukset sekä tarkastuskohteiden ilmoittavat toimenpiteet.

3.4.6 Tietoturvallisuus, tietosuojaja ja tiedon elinkaaren hallinta

Tietoturvallisuudella, tietosuojalla ja tiedon elinkaaren hallinnalla on merkittävä rooli poliisin toiminnassa niin strategisten tavoitteiden ja toiminnan lainmukaisuuden kuin hyvän hallinnon periaatteiden ja rekisteröityjen oikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Onnistuneella tietoturva-, tietosuoja- ja tiedon elinkaaren hallintatyöllä tuetaan myös kansalaisten turvallisuuden tunnetta ja luottamusta viranomaisiin.

Erilaisten digitaalisten järjestelmien käytön ja tiedon merkityksen kasvaessa myös tietoturvaan, kyberturvallisuuteen ja tietosuojaan kohdistuvat riskit ovat kasvaneet niin poliisissa kuin muutoinkin yhteiskunnassa. Lisääntyneet etätyötarpeet ovat tuoneet omia tarpeita myös tietoturvaan. Vuoden 2021 aikana onkin panostettu erityisesti tilannekuvan ja riskienhallinnan kehittämiseen osana käynnissä olevaa laajempaa tietoturvallisuuden kehittäminen -hanketta.

Voimaan saatettiin lokien hallintaa koskeva määräys, jossa vahvistetaan ne tavoitteet, vastuut ja periaatteet, joiden mukaisesti poliisissa hallinnoidaan tietojärjestelmien käytöstä kertyviä lokitietoja.

Lisäksi uudistettiin poliisin tietojärjestelmiä koskevat tietoturvavaatimukset. Nämä vaatimukset koostuvat kahdesta kokonaisuudesta: käsiteltävän tietoaineiston suojaaminen (luottamuksellisuus) ja tietojärjestelmän toimintakriittisyys (eheys, saatavuus ja käytettävyys).

Vuoden aikana uudistettiin tietoturvan, tietosuojan ja tiedon elinkaaren hallinnan valvontaa ja käynnistettiin uudistetun toimintatavan mukaiset tarkastus- ja valvontatoimenpiteet. Tarkastukset toteutettiin vahvistetun suunnitelman mukaisesti ja kohdennettiin ennalta valittuihin painopistealueisiin. Yhteistyössä Tullin ja Rajavartiolaitoksen kanssa tarkastettiin myös PTR-toimintaa.

Kehitettiin poliisin tiedonhallintamallia ja tiedonhallintalain mukaista muutosvaikutusten arviointiprosessia. Tietosuojan vaikutusten arviointiprosessi oli myös yhtenä omana merkittävänä kehittämiskohteenaan.

Osaamisen kehittämisessä on panostettu erityisesti hankkeiden tietosuoja-, tietoturva- ja tiedon elinkaaren hallinnan osaamisen kehittämiseen ja turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyyn liittyvän osaamisen vahvistamiseen. Osaamisen kehittämiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi osallistuttiin suunnitelmallisesti tietoturvallisuuden harjoitustoimintaan, esim. turvallisuussektorin KYHA-harjoitukseen.

3.4.7 Kansainvälinen toiminta

Poliisi osallistui edellisten vuosien tapaan aktiivisesti EU-asioiden valmisteluun ja käsitteelyyn erityisesti EU:n vapauden, turvallisuuden ja oikeuden politiikka-alueella. Poliisin rajat ylittävän rikostorjuntatyön kannalta keskeisen Europolin oikeusperustan uudistustyö jatkui koko vuoden 2021 ja Poliisihallitus osallistui aktiivisesti tähän työhön. Komissio antoi vuoden 2021 lopussa kaksi lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä koskevaa lainsäädäntöehdotusta, joista toinen koskee laajasti lainvalvontaviranomaisten välistä, rikostorjuntaan liittyvää tietojenvaihtoa ja toinen Prüm-yhteistyön tietojen vaihtoa koskevan säännösten laajentamista kattamaan poliisirekisteritiedot ja kasvokuvat. Komissio antoi vuonna 2021 myös laajan lainsäädäntöehdotuspaketin, joka koskee rajat ylittävän rikosoikeudellisen yhteistyön uudistamista. Kaikki edellä sanotut ehdotukset ovat merkittävissä poliisin päivittäisen rajat ylittävän yhteistyön kannalta.

Poliisi osallistui aktiivisesti myös Europolin hallintoneuvoston ja sen alaisten ryhmien työhön sekä koordinoi kansallista Euroopan monialaisen rikosuhkien torjuntafoorumien yhteistyötä, jäljempänä EMPACT (European Multidisciplinary Platform Against Criminal). Europol antoi vakavaa ja järjestäytyneitä rikollisuutta koskevan uhka-arvion Soctan (Serious organised crime threat assessment) keväällä 2021 ja sen pohjalta ministerineuvosto määritteli EU:n tulevien vuosien rikostorjunnalliset painopisteet, joita koskevia toimia toteutetaan EMPACT:in puitteissa.

EU-asioiden kokoukset on pidetty keväästä 2020 lähtien videoteitse ja tarpeelliset muutokset tehtiin instituution päätöksentekoa koskeviin sääntöihin. Videokokousten vuoksi neuvoston työryhmien täydestä tulkkaregimistä luovuttiin ja kaikkien kokousten työkielenä oli ainoastaan englanti. Myös FATF:n piirissä tehtävä yhteistyö jatkui lähes suunnitellusti koronasta huolimatta videokokousten turvin, joskin tavanomainen arviointityö kärsi matkustusrajoitusten vuoksi. Niin ikään globaali yhteistyömuoto, jota tehdään Interpol-yhteistyön muodossa, kärsi koronan asettamista rajoituksista ja kokoukset järjestettiin etäkokousten muodossa, poikkeuksena Yleiskokous, joka kyettiin järjestämään läsnäolokokouksena Istanbulissa.

Poliisi osallistui sisäministeriön johtamiin kansallisiin lainsäädäntöhankkeisiin, jotka koskevat tietojärjestelmien yhteentoimivuutta (interoperability) ja Schengenin tietojärjestelmän kolmatta sukupolvea koskevia EU-säädöksiä. Molemmat hankkeet edellyttävät myös tietojärjestelmien kehittämistä. Ensiksi mainittu järjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2023 ja jälkimmäinen vuoden 2022 kesäkuussa.

Myös Kahdenvälistä poliisiyhteistyötä pyrittiin viemään eteenpäin pandemiasta huolimatta. Suomen ja Ruotsin välistä, tiiviimpään poliisiyhteistyösopimukseen johtavia neuvotteluja jatkettiin vuoden 2021 loppupuolelle saakka. Valtiosopimuksen tarkoituksena on mahdollistaa rajat ylittävät toimenpiteet niissä tilanteissa, jotka liittyvät välittömään

hengen tai terveyden uhkaan sallimalla sopimuspuolen poliisiviranomaisten ylittää valtakunnan raja ja suorittaa tarpeellisia toimia toisen sopimuspuolen alueella. Sopimuksen tarkoituksena on täydentää jo olemassa olevaa EU-tason yhteistyökehikkoa. Suomen ja Ruotsin ministerit allekirjoittivat valtiosopimuksen 19.10.2021. Sopimuksen voimaantulo ja soveltamisen aloittaminen edellyttävät voimaansaattamislakia.

Suomen ja Viron väliseen poliisiyhteistyöhön liittyviä fyysisiä tapaamisia oli rajoitetusti. Vuotuinen yhteistyösopimus valmisteltiin tavanomaiseen tapaan seuraavaa vuotta varten. Pohjoismaisen poliisiyhteistyön vakiintuneita kokouksia hoidettiin myös vuoden 2021 aikana videoteitse. Poliisiylijohtajat pitivät muutaman videokokouksen, joissa keski-tyttiin kunkin maan koronatilanteeseen ja sen vaikutuksiin poliisin toimintaan sekä rikostilanteeseen.

Poliisin kansainvälisen operatiivisen yhteistyön osalta voidaan todeta, että rikoksen johdosta tapahtuvat luovuttamiset ja noudot kyettiin pandemiasta huolimatta tarvittaessa hoitamaan eri valtioiden asettamien matkustusrajoitusten puitteissa. Tämä toiminta edellytti entistä tarkempaa etukäteisarviointia, tarveharkintaa ja suunnittelua sekä harkintaa ja vaadittujen pandemiasta johtuvien ohjeistusten noudattamista.

Poliisin ulkomaille lähetettyjen henkilöiden toiminta jatkui suunnitellusti, joskin korona aiheutti joitakin käytännön hankaluuksia yhdyshenkilöiden päivittäisessä työssä, johtuen eri valtioissa asetetuista rajoituksista. Europolissa toimivat yhdyshenkilöt joutuivat sopeutumaan ajoittain tiukkoihinkin toimintarajoituksiin, joita viraston johto asetti. Venäjä-asioita hoitamaan nimetyt liikkuvat yhdyshenkilöt eivät voineet koronan vuoksi käydä kohdealueillaan. Joitakin muutoksia tapahtui yhdyshenkilöiden piirissä jo vakiintuneissa asemapaikoissa. Suomalainen poliisimies on edelleen sijoitettuna Euroopan rajaturvallisuusviraston EURLLO -hankkeessa Nigerian Abudjaan tehtävänään huolehtia EU-maiden kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden henkilöiden palautuksia koskevasta toiminnasta ja mahdollisuuksien mukaan osallistuen kansallisiin rikostorjunnallisiin toimiin.

Poliisi on osallistunut aktiivisesti operatiivisen yhteistyön kannalta tärkeiden tiedonvaihdonjärjestelmien, kuten Schengenin tietojärjestelmä, kehittämiseen EU-tasolla ja kansallisesti. TIKO-ohjelman (Tiedonvaihtojärjestelmien kehittämisohjelma) hankkeissa on edistetty kansainvälisen tiedonvaihdon välineiden kehittämistä siten, että se tukisi paremmin poliisin operatiivista toimintaa. Renki-kyselykäyttöliittymä kansallisiin ja kansainvälisiin henkilö-, esine- ja ajoneuvoetsintäkuulutuksiin on otettu käyttöön. Rengin käyttäjiä on poliisin lisäksi myös Tullissa, Maahanmuuttovirastossa, Supossa ja Rajavartiolaikoksessa.

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyvän koulutuksen kehittämiseksi Poliisihallituksen tukema Keskusrikospoliisi jatkoi pilottihanketta, jossa poliisilaitoksiin koulutetaan kansainvälisen yhteistyön erityisosaaja tukemaan laitoksen työtä. Pilottikokeilu alkoi vuoden 2020 kesällä ja se jatkui vuoden 2021 loppuun asti. Ensimmäisellä pilottijaksolla oli mukana seitsemän poliisilaitosta, joiden vastuuhenkilöt saivat KRP:n järjestämään henkilökohtaista perehdytystä ja jotka vierailivat Europolin päämajassa Haagissa tutustumassa viraston ja siellä toimivien Suomen Europol-yhdyshenkilöiden toimintaan. Pilottihanketta on tarkoitus jatkaa ja laajentaa kattamaan kaikki poliisilaitokset.

Edellä todetuilla, sekä eri tietojärjestelmähankkeilla on varmistettu poliisin osalta vuoden 2021 aikana muun muassa se, että vuoden 2018 Schengen-tarkastuksissa todettujen puutteiden korjaaminen tapahtuu komission hyväksymän toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Myös muiden, Suomen poliisin toimintaan kohdistuneiden arviointien, kuten FATF:n, GRECON:n ja OECD:n, suositusten täytäntöönpanoa jatkettiin.

3.4.8 Poliisin sisäinen turvallisuuden ja varautumisen toimintokokonaisuus

Poliisihallitus on tukenut poliisiyksiköiden riskienhallintatyötä järjestämällä poliisiyksiköiden riskienhallintavastaaville tarvittavaa ohjausta, koulutusta ja infotilaisuuksia sekä toteuttanut poliisin riskienhallintajärjestelmän mukaisia menettelyjä. Poliisihallitus on kehittänyt riskienhallinnan sähköistä työkalua poliisin riskienhallintatyön edelleen tehostamiseksi. Poliisihallitus on ohjannut ja valvonut osaltaan poliisiyksiköiden riskienhallintatyön etenemistä.

Poliisihallitus on tukenut poliisiyksiköiden organisaatioturvallisuustyötä järjestämällä poliisiyksiköiden turvallisuuspäälliköille ja -vastuuhenkilöille tarvittavaa ohjausta, koulutusta ja infotilaisuuksia sekä toteuttanut poliisin organisaatioturvallisuuden hallintajärjestelmän mukaisia menettelyjä. Poliisihallitus on ohjannut ja valvonut osaltaan poliisiyksiköiden organisaatioturvallisuustyön etenemistä

Poliisihallitus on tukenut poliisiyksiköiden valmiussuunnittelu- ja varautumistyötä järjestämällä poliisiyksiköiden valmiusvastaaville tarvittavaa ohjausta, koulutusta ja infotilaisuuksia sekä toteuttanut poliisin valmiussuunnittelun ja varautumisen hallintajärjestelmän mukaisia menettelyjä. Poliisihallitus on ohjannut ja valvonut osaltaan poliisiyksiköiden valmiussuunnitelmien laatimista.

3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Poliisin maksullisen toiminnan tuotot koostuvat lupasuoritteiden tuotoista, muista julkisoi-keudellisista tuotoista sekä liiketaloudellisista tuotoista. Maksullisen toiminnan tuottotavoite oli vuoden 2021 talousarviossa 57,247 milj. euroa ja poliisin toimintamenomomentille kertyi yhteensä 59,182 milj. euroa. Maksullisen toiminnan tuotot nousivat edellisvuodesta 14,640 milj. euroa ja se johtui pääosin siitä, että passi- ja henkilökorttihakemusten määrät nousivat. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli yhteensä 103,4 % kun se edellisvuonna oli 80,5 %. Kolmen vuoden keskiarvo oli yhteensä 101,4 %.

Vuoden 2021 talousarviossa poliisin lupasuoritteiden tuottotavoitteeksi asetettiin 50,000 milj. euroa. Maksullisen toiminnan lupasuoritekertymä oli yhteensä 50,704 milj. euroa. Passituottojen osuus oli 31,513 milj. euroa, henkilökorttituottojen osuus 13,904 milj. euroa, ampuma-asetuottojen osuus 3,799 milj. euroa sekä muiden lupatuottojen osuus 1,487 milj. euroa. Lupasuoritteiden tuotot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä 14,197 milj. euroa. Muutos edellisvuoteen johtui siitä, että passituotot nousivat 11,407 milj. euroa ja henkilökorttituotot 2,915 milj. euroa lisääntyneen kysynnän vuoksi.

Lupasuoritteiden kustannusvastaavuus oli vuonna 2021 yhteensä 101,9 % (vuonna 2020 76,3 % ja vuonna 2019 117,3 %). Maksullisen lupapalveluiden kaikki kustannukset olivat yhteensä 49,766 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 1,900 milj.

euroa. Kasvua tapahtui lähinnä palveluiden ostoissa ja henkilöstömenoissa. Erilliskustannusten suurin erä oli henkilöstökustannukset 18,205 milj. euroa ja ne nousivat edellisvuodesta 2,3 %. Henkilöstökulujen nousua selittää työntajamaksujen nousu sekä yleiset virkaehtosopimuksen mukaiset korotukset. Palveluiden ostot nousivat edellisvuodesta 1,838 milj. euroa ja kululajin merkittävin erä ovat lupasuoritteiden painatuskustannukset (7,785 milj. euroa). Muut yhteiskustannukset pienenevät 0,362 milj. euroa edellisvuodesta ja se johtui pääosin siitä, että maksullisen toiminnan aiheuttamat tietojärjestelmäkustannukset pienenevät edellisvuodesta.

Taulukoissa 16 ja 17 on esitetty poliisihallinnon maksullisen toiminnan kustannusvastauslaskelmat vuosilta 2019-2021.

Taulukko 16: Poliisihallinnon kustannusvastaavuuslaskelmat 2019-2021

Poliisihallinnon kustannusvastaavuuslaskelmat	1. Lupapalvelu 2019	2. Muut julkisoikeudelliset 2019	3. Liiketaloudelliset 2019	1. Lupapalvelu 2020	2. Muut julkisoikeudelliset 2020	3. Liiketaloudelliset 2020	1. Lupapalvelu 2021	2. Muut julkisoikeudelliset 2021	3. Liiketaloudelliset 2021	Yhteensä 2021
1. Tuotot	63 223 734	3 839 151	4 073 487	36 506 719	3 649 706	4 385 190	50 703 511	4 556 029	3 922 241	59 181 781
2. Kustannukset										
Erilliskustannukset										
2.1 Aineet ja tarvikkeet	772 198	41 299	65 635	754 407	59 569	39 577	682 492	51 073	35 051	768 616
2.2 Henkilöstökustannukset	19 295 796	2 186 309	296 142	17 795 979	2 052 559	161 583	18 205 181	2 390 783	216 544	20 812 509
2.3 Vuokrat	3 967 406	384 712	838 260	4 309 992	362 509	619 045	4 394 442	382 922	609 835	5 387 200
2.4 Palvelujen ostot	10 640 910	88 327	2 485 900	7 068 662	87 900	3 357 498	8 906 873	118 328	2 795 714	11 820 915
2.5 Muut erilliskustannukset	361 510	78 132	26 695	238 480	43 843	6 226	241 594	43 037	6 282	290 913
Yhteensä	35 037 820	2 778 780	3 712 633	30 167 519	2 606 380	4 183 929	32 430 583	2 986 143	3 663 427	39 080 153
Käyttöjäämä	28 185 915	1 060 371	360 855	6 339 200	1 043 326	201 261	18 272 928	1 569 886	258 814	20 101 628
Yhteiskustannukset (osuus)										
2.6 Tukitoiminnot	3 538 608	38 247	222 761	3 811 548	147 746	86 283	3 801 111	175 277	86 112	4 062 500
2.7 Poistot	4 923 665	21 908	6 086	4 729 121	102 229	2 416	4 737 626	106 880	3 353	4 847 859

Poliisihallinnon kustannusvastaavuuslaskelmat	1. Lupapalvelu 2019	2. Muut julkisoikeudelliset 2019	3. Liiketaloudelliset 2019	1. Lupapalvelu 2020	2. Muut julkisoikeudelliset 2020	3. Liiketaloudelliset 2020	1. Lupapalvelu 2021	2. Muut julkisoikeudelliset 2021	3. Liiketaloudelliset 2021	Yhteensä 2021
2.8 Korot							0	0	0	0
2.9 Muut yhteiskustannukset	10 409 029	377 114	35 548	9 159 182	317 245	17 040	8 797 053	415 294	18 263	9 230 611
Yhteensä	18 871 301	437 269	264 394	17 699 851	567 219	105 738	17 335 789	697 452	107 728	18 140 970
Kaikki kustannukset	53 909 121	3 216 049	3 977 027	47 867 371	3 173 600	4 289 667	49 766 373	3 683 595	3 771 155	57 221 123
Kustannusvastaavuus	9 314 614	623 102	96 460	-11 360 652	476 106	95 523	937 139	872 434	151 086	1 960 658
Kustannusvastaavuus%	117,28%	119,37%	102,42%	76,27%	115,00%	102,23%	101,88 %	123,68 %	104,01 %	103,43 %

Taulukko 17: Poliisin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2019-2021

Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet / Poliisitoimi	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	67 063	40 156	55 260
Maksulliset toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	67 063	40 156	55 260
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	813	814	734
Henkilöstökustannukset	21 482	19 849	20 596
Vuokrat	4 352	4 673	4 777
Palvelujen ostot	10 729	7 157	9 025
Muut erilliskustannukset	440	282	285
Erilliskustannukset yhteensä	37 816	32 774	35 417
Käyttöjäämä	29 247	7 382	19 843
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	3 577	3 959	3 976
Poistot	4 946	4 831	4 845
Korot			
Muut yhteiskustannukset	10 786	9 476	9 212
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	19 309	18 267	18 033
Kokonaiskustannukset yhteensä	57 125	51 041	53 450

Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet / Poliisitoimi	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	9 938	-10 885	1 810
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	-	-	
Ylijäämä (+) / alijäämä (-) hintatuen jälkeen	9 938	-10 885	1 810
Kustannusvastaavuusprosentti	117,0 %	78,7 %	103,4%

Muut suoritteet (liiketaloudelliset) / Poliisitoimi	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	4 073	4 385	3 922
Maksulliset toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	4 073	4 385	3 922
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	66	40	35
Henkilöstökustannukset	296	162	217
Vuokrat	838	619	610
Palvelujen ostot	2 486	3 357	2 796
Muut erilliskustannukset	27	6	6
Erilliskustannukset yhteensä	3 713	4 184	3 663
Käyttöjäämä	361	201	259
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	223	86	86
Poistot	6	2	3

Muut suoritteet (liiketaloudelliset) / Poliisitoimi	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Korot			
Muut yhteiskustannukset	36	17	18
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	264	106	108
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 977	4 290	3 771
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	96	95	1 511
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki			
Ylijäämä (+) / alijäämä (-) hintatuen jälkeen	96	95	51
Kustannusvastaavuusprosentti	102%	102%	104%

Poliisiyksiköiden kustannusvastaavuuslaskelmiin vyörytettiin Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisihallitus-viraston kustannukset ja ne olivat yhteensä 173,685 milj. euroa. Kustannuksista vähennettiin aktivoinnit, jotka olivat yhteensä 22,192 milj. euroa. Maksullisen lupahallinnon konsernikulut kohdistettiin kustannuslaskelmissa suoraan ao. toiminnolle (mm. tietojärjestelmäkustannukset ja pankkipalvelumaksut) yhteensä 3,649 milj. euroa. Paikallispoliisin yksiköille kustannukset kohdistettiin maksullisiin lupapalveluihin lupatuottojakauman suhteessa.

Maksullisten lupatoiminnan aiheuttamat poistot olivat yhteensä 4,738 milj. euroa ja ne koostuivat Turva-ase Rabitan, Lupa 2016, Lupa 2017 ja Rabita laki poistoista.

Taulukko 18: Lupatuottojen kustannusvastaavuuslaskelmat 2019-2021

Lupatuottojen kustannusvastaavuus (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Tuotot	63 224	36 507	50 000	50 704
Erilliskustannukset	35 038	30 168	32 821	32 431
Käyttöjäämä	28 186	6 339	17 179	18 273
Yhteiskustannukset	18 871	17 700	17 179	17 336
Kustannukset yhteensä	53 909	47 867	50 000	49 766

Lupatuottojen kustannusvastaavuus (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Yli-/alijäämä	9 315	-11 361	0	937
Kustannusvastaavuusprosentti	117 %	76 %	100 %	102 %

Poliisin muut julkisoikeudelliset suoritteet koostuvat poliisin maksuasetuksen 6§ mukaisista suoritteista. Muiden julkisoikeudellisiin suoritteiden tuottotavoite oli vuoden 2021 talousarviossa asetettu 3,293 milj. euroon. Vuoden 2021 tuottokertymä oli yhteensä 4,556 milj. euroa ja nousi 0,906 milj. euroa edellisvuodesta pääosin kasvaneiden virkaaputoitojen johdosta. Kustannusvastaavuus oli 123,7 % kun se edellisenä vuonna oli 115 %. Kolmen vuoden keskiarvo oli 119,4 %.

Taulukko 19: Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2019-2021

Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Tuotot	3 839	3 650	3 293	4 556
Erilliskustannukset	2 772	2 606	2 634	2 986
Käyttöjäämä	1 067	1 043	659	1 570
Yhteiskustannukset	435	567	659	697
Kustannukset yhteensä	3 207	3 174	3 293	3 684
Yli-/alijäämä	632	476	0	872
Kustannusvastaavuusprosentti	120 %	115 %	100 %	124 %

Poliisin maksullisen toiminnan liiketaloudelliset suoritteet koostuvat poliisin maksuasetuksen 9§ mukaisista suoritteista, johon sisältyy kilpailulaissa tarkoitettua kilpailutilanteissa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa. Liiketaloudellisten suoritteiden tuottotavoite oli vuoden 2021 talousarviossa asetettu yhteensä 3,954 milj. euroon. Vuoden 2021 tuottokertymä oli yhteensä 3,922 milj. euroa ja kertymä pysyi edellisvuoden tasolla. 1,029 milj. euroa kertyi kilpailulain 30 d § mukaisesta maksullisesta toiminnasta (Poliisiammattikorkeakoulun majoitustoiminta) ja kustannusvastaavuus oli 112 %. Kilpailulain 30 d § mukainen kustannusvastaavuus- ja tuloslaskelma on esitetty taulukossa 21. Suurin osa liiketaloudellisista tuotoista kertyi veikkauksen rahapeli-toiminnan valvontaan

liittyvistä suoritteista. Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 104 % ja edellisvuonna 102,2 %. Kolmen vuoden keskiarvo oli 102,9 %.

Taulukko 20: Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2019-2021

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Tuotot	4 073	4 385	3 954	3 922
Erilliskustannukset	3 713	4 184	3 850	3 663
Käyttöjäämä	360	201	104	259
Yhteiskustannukset	264	106	104	108
Kustannukset yhteensä	3 977	4 290	3 954	3 771
Yli-/alijäämä	96	95	0	151
Kustannusvastaavuusprosentti	102 %	102 %	100 %	104 %

Taulukko 21: Kilpailulain 30 d § mukaisen toiminnan kustannusvastaavuus- ja tuloslaskelma

Muut suoritteet (liiketaloudelliset) / Poliisitoimi	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	441 742	99 343	111 653
Maksulliset toiminnan muut tuotot	969 253	852 352	917 083
Tuotot yhteensä	1 410 995	951 695	1 028 736
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	58 797	35 810	31 818
Henkilöstökustannukset	148 498	95 344	149 128
Vuokrat	818 565	607 560	599 172

Muut suoritteet (liiketaloudelliset) / Poliisitoimi	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Palvelujen ostot	76 793	72 797	55 883
Muut erilliskustannukset	21 819	4 778	4 909
Erilliskustannukset yhteensä	1 124 472	816 289	840 910
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	211 897	81 328	78 996
Poistot	2 285	285	1 436
Korot	52	0	0
Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	214 234	81 613	80 432
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 338 706	897 902	921 341
Kustannusvastaavuus	72 289	53 792	107 395
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	-	-	-
Kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen	105 %	106 %	112 %

Kilpailulain 30 d § mukaisen maksullisen toiminnan tuotot ovat Poliisiammattikorkeakoulun majoitustoiminnan (kampusalueen asuntojen vuokraus poliisiopiskelijoille ja henkilöstölle sekä koulutusten majoittajat) ja maksullisen koulutuksen (turvallisuusalan koulutukset ja ajokoulutukset ajoharjoitteluradoilla) tuottoja ja kirjattu valtion liikekirjanpidon tili-ryhmiin 31 vuokrat ja käyttökorvaukset sekä 300 tuotot maksuperustelain mukaisista liiketaloudellisista suoritteista. Tiliryhmiin 40 aineet, tarvikkeet ja tavarat, 41 henkilöstökustannukset, 420 vuokrat sekä 43 palvelujen ostot on kirjattu suoraan kilpailulain 30 d § mukaiseen maksulliseen toimintaan kohdennettuja kustannuksia. Osa palvelujen ostoista sekä tukitoimintojen kustannukset on vyörytetty toiminnalle. Hätäkeskuspäivystäjäkoulutettavien määrää on nostettu aikaisemmasta, jolloin sekä majoitusvuorokausien määrä Poliisiammattikorkeakoululla, että majoittumisista saatujen tuottojen määrä on kasvanut edellisvuodesta. Tuotoista 89 % kertyi asuntojen vuokraustoitinnasta ja 11 % koulutus- ja muista suoritteista. Toiminta oli kustannusvastaavaa. Kustannuslaskennan tarkempi erittely on esitetty Poliisiammattikorkeakoulun vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Erityislakien mukaisten suoritteiden kustannusvastaavuutta ei laskettu vuodelle 2021 koska tulot olivat hyvin vähäiset. Tämä summa muodostuu pääosin kaupanvahvistajapalkkioista saaduista tuotoista.

3.6 Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 3,538 milj. euroa vuonna 2021. Tuottokertymä laski 0,328 milj. euroa edellisvuodesta, koska mm. muilta valtionvirastoilta saatu rahoitus pieneni. Poliisin yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot kertyivät pääosin hankkeista, joilla toteutettiin SIS-, ETIAS- ja EES-asetusten vaatimia muutoksia poliisin tietojärjestelmiin sekä PNR-direktiivin täytäntöönpanoa. Yhteisrahoitteisilla hankkeilla vahvistettiin ja kehitettiin myös poliisin suorituskykyä ajantasaisilla voimankäyttö- ja suo-
javäline- sekä CBRNE-välineistöhankeilla. Poliisilla oli vuonna 2021 yhteensä 27 ulkopuolisella rahoituksella rahoitettua hanketta. Poliisin yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat vuosilta 2019-2021 on esitetty taulukoissa 22 ja 23.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja kertyi 2,466 milj. euroa muilta valtion virastoilta, 0,895 milj. euroa EU:lta ja 0,177 milj. euroa valtiohallinnon ulkopuolelta. Yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaiskustannukset olivat 16,011 milj. euroa. Omarahoitusosuus oli 12,4733 milj. euroa ja omarahoitusprosentti 77,90 %.

Taulukko 22: Poliisihallinnon yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2019-2021

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman yhdistelmä (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
Muilta valtionvirastoilta saatu rahoitus	4 215	2 799	2 466
EU:lta saatu rahoitus	1 023	1 003	895
Muu valtiohallinnon ulkopuolinen rahoitus	151		
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	5	64	177
Tuotot yhteensä	5 394	3 866	3 538
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 640	672	232
Henkilöstökustannukset	2 968	4 699	3 959
Vuokrat	368	70	41
Palvelujen ostot	2 681	14 303	11 065
Muut erilliskustannukset (sisältää arvonlisäveron)	298	270	459

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman yhdistelmä (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Erilliskustannukset yhteensä	8 955	20 014	15 756
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	262	254	255
Poistot	0	0	0
Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	262	254	255
Kokonaiskustannukset yhteensä	9 218	20 268	16 011
OMARAHOITUSOSUUS (tuotot - kustannukset)	-3 824	-16 402	-12 473
Omarahoitusosuus, %	41,49%	80,93%	77,90%

Taulukko 23: Poliisin yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus 2019-2021 koontilaskelma

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Tuotot	5 394	3 866	3 000	3 358
Erilliskustannukset	8 955	20 014	2 788	15 756
Käyttöjäämä	-3 561	-16 148	212	-12 218
Yhteiskustannukset	262	254	212	255
Yli-/alijäämä	-3 823	-16 402	0	-12 473
Kustannusvastaavuusprosentti	41,49%	80,93%	100%	77,90%

3.7 Poliisin kokonaiskustannukset

Poliisin kokonaiskustannukset muodostuvat poliisimomentin kustannuksista sekä poliisin osuuksista eri momenttien käytöstä. Kokonaiskustannukset sisältävät myös laskennalliset kulut, kuten poistot ja lomapalkkavelan muutokset. Kokonaiskustannukset olivat vuonna 2021 yhteensä 896,631 milj. euroa ja ne nousivat vuodesta 2020 yhteensä 21,202 milj. euroa. Poliisimomentin osuus kokonaiskustannuksista oli yhteensä 98 %. Kokonaiskustannusten kasvu johtui mm. siitä, että vuoden 2021 talousarvio-rahointus oli 36,209 milj. euroa suurempi kuin edellisvuonna. Lisätalousarvion kautta rahoitusta saatiin 251 000 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Kasvua oli myös laskennallisissa kustannuksissa. Poistot kasvoivat 9,1 % ja lomapalkkavelan muutos 8,4 %.

Poliisin maastapoistamisen ja noutokuljetuksien aiheuttamat kustannukset (1,597 milj. euroa) muodostivat 0,2 % kokonaiskustannuksista. Kustannukset laskivat edellisvuoden tasosta 0,683 milj. euroa. Tämä johtui lähinnä siitä, että palautuksia ei tehty yhtä paljon kuin vuonna 2020 mm. koronatilanteen takia.

Työllisyysvoimavaroin palkattujen kustannukset (1,590 milj. euroa) muodostivat 0,2 % kokonaiskustannuksista. Kustannukset pysyivät edellisvuoden tasolla. Työllisyysvaroin palkattujen henkilötyövuosikertymä oli yhteensä 36,7 vuonna 2021 (vuonna 2020, 42,2 HTV).

Muiden momenttien kustannukset (14,599 milj. euroa) muodostivat 1,6 % kokonaiskustannuksista. Kustannukset pienenevät edellisvuoteen verrattuna 1,005 milj. euroa lähinnä KEJO-hankkeen kustannusten pienemisestä. Muiden momenttien kuluista 37,6 % muodostivat KEJO-hanke ja 47,6 % kuolemasyy selvittämisen kulut ja poliisin tilaamat kuljetukset. Muiden momenttien henkilötyövuosikertymä oli 13,2 (2020 6,7 HTV)

Kokonaiskustannuksien kehitys momenteittain vuosina 2019- 2021 on kuvattu taulukossa 24.

Taulukko 24: Poliisitoimen kustannukset momenteittain 2019-2021

Kustannukset momenteittain (1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ero 2020-2021	%-osuus 2021
Poliisin momentti	850 556	855 969	878 844	22 875	98%
Maasta poistaminen ja noutokuljetukset	4 112	2 280	1 597	-683	0,2%
Työvoimavaroin palkatut	1 258	1 576	1 591	15	0,2%
Muut momentit	8 482	15 604	14 599	-1 005	1,6%
Yhteensä	864 408	875 429	896 631	21 202	100%

Taulukossa 25 on kuvattu, miten poliisin kokonaiskustannukset jakautuivat eri ydintoiminnoille vuosina 2019-2021 ja niiden prosentuaalinen osuus kokonaiskustannuksista. Vuonna 2021 valvonnan osuus oli 14,3 %, hälytystoiminnan osuus 25 %, rikostorjunnan osuus 45,6 %, lupapalveluiden osuus 8,4 % ja muiden tehtävien osuus 6,8 % kokonaiskustannuksista.

Taulukko 25: Poliisitoimen kustannukset toiminnoittain 2019-2021

Kustannukset toiminnoittain (tuki-toiminnot vyörytetty, 1 000 euroa)	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	%-osuus 2019	%-osuus 2020	%-osuus 2021
Valvonta	135 590	129 236	127 780	15,69%	14,76%	14,3%
Hälytystoiminta	207 736	219 844	223 906	24,03%	25,11%	25%
Rikostorjunta	376 955	392 441	406 640	43,61%	44,83%	45,6%
Lupapalvelut	76 261	73 029	75 359	8,82%	8,34%	8,4%
Muut tehtävät	67 866	60 878	60 944	7,85%	6,95%	6,8%
Yhteensä	864 408	875 429	896 631	100,00%	100,00%	100%

4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Vuonna 2021 on vahvistettu poliisin henkilöstösuunnitelma, joka ohjaa pitkällä aikavälillä poliisin henkilöstövoimavarojen hallintaa ja painopisteitä. Poliisin henkilöstösuunnitelma laaditaan olemassa olevaan rahoitustasoon ja sitä päivitetään poliisin toimintaympäristössä ja rahoituksessa tapahtuvien muutosten johdosta.

Poliisin henkilöstöjohtamisen painopisteenä vuonna 2021 ovat olleet edellisvuoden tavoin koronapandemiaan liittyvä työsuojelu, työterveyshuollon tukitoimet ja palvelussuhteen hallintaan liittyvä ohjaaminen. Prioriteettina on ollut varmistaa henkilöstön työturvallisuus ja jaksaminen.

Koronapandemian edetessä on tarkennettu työsuojeluun, työterveyshuoltoon ja etätööhön liittyviä ohjeita. Korona-aikana henkilöstön lyhyet sairauspoissaolot ovat olleet laskussa ja koronaan liittyvät sairaustapaukset ovat pysyneet poliisihallinnossa hallinnassa. Poliisihallinnossa työkykyä edistetään muun muassa osaamisen kehittämisen, johtamisen kehittämisen ja kuntoliikunnan toimenpitein sekä työsuojelun toimintaohjelman ja työterveyshuollon valtakunnallisen toimintasuunnitelman toimenpitein. Vuonna 2021 vahvistettiin uusi poliisin työkyvyn johtamisen ja tukemisen ohje sekä viikkoliikunta mahdollistettiin pilottina kotietätyössä.

Poliisiyksiköt ovat jatkaneet henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä. Erityisenä tulosta-voitteena poliisilaitoksilla on ollut vartijoiden ja tutkinnan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisen jatkaminen ja toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi paikallistasolla. Vuonna 2022 arvioidaan valtakunnallisten kehittämistoimenpiteiden tilannetta.

Poliisin henkilöstösuunnitelma linjaa osaamisen kehittämistä poliisihallinnossa. Poliisin digiosaamiset ja strategiset osaamiset vahvistettiin vuoden 2021 aikana ja ne huomioidaan poliisin henkilöstösuunnitelman päivittämisessä. Poliisissa osaamista kehitetään ja ylläpidetään poliisin tutkintokoulutuksilla, täydennyskoulutuksilla, poliisiyksiköiden omilla koulutuksilla, muilla osaamisen kehittämisen menetelmillä sekä rekrytoimalla erityisosaamista. Poliisiyksiköt vastaavat henkilöstön suunnitelmallisesta osaamisen kehittämisestä vuosittain laadittavien poliisiyksikkökohtaisten henkilöstö- ja koulutussuunnitelmien avulla. Valtakunnallisesti osaamisen kehittämisen saralla Poliisiammattikorkeakoulun tutkimus- ja koulutustoimintaa ohjattiin edelleen sopeutumaan koronapandemian aiheuttamaan tilanteeseen. Painopisteenä oli tutkintokoulutusten ja valintamenettelyiden toteuttamisen turvaaminen. Osa poliisin tutkintokoulutuksesta on siirretty verkkoon ja täydennyskoulutuksia jäädytetty. Koska poliisin toimintaa on jouduttu viime vuosina priorisoimaan, on myös poliisiyksiköiden koulutuksia jouduttu siirtämään viimeisten kahden vuoden aikana. Henkilöstöllä on ”koulutusvelkaa” ja tulevina vuosina tulee olemaan haasteita täydennyskoulutuksien toteuttamisessa.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen etenee poliisihallinnossa suunnitellusti. Vuonna 2021 vahvistettiin poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-suunnitelma ja aloitettiin sen jalkauttaminen. Lisäksi monimuotoisen rekrytoinnin edistämiseksi laadittiin toimeenpanosuunnitelma ja sen toteutus aloitettiin. Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan erikseen.

Poliisin palkkausjärjestelmän kehittäminen jatkui henkilöstöjärjestöjen ja Poliisi-hallituksen yhteistyönä siten, että kehittäminen kohdentui valvonnan- ja hälytystoiminnan, rikostutkinnan ja vartijoiden tehtäviin. Palkkausjärjestelmän kehittämisen rahoitus tulee virkaehtosopimuksella sovitulla virastoerällä ja kehittämisestä on mahdollista tehdä tämän rahoituksen rajoissa. Kehittäminen jatkuu lupahallinnon-, johto- ja asiantuntijatehtävien sekä rakenteellisten seikkojen osalta.

Taulukko 26 Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit, htv	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Poliisin henkilöstö yhteensä	9 945	10 116	10 108
Poliisimiehet	7 277	7 374	7 412
Opiskelijat	274	319	273
Muu henkilöstö	2 393	2 424	2 422

Poliisimiehet, htv	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Päälliköt	42	39	38
Päällystö	706	711	717
Alipäällystö	1 738	1 739	1 695
Miehistö	4 792	4 885	4 962

Muu henkilöstö, htv	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Vartijat	386	380	376
Toimistotyöntekijät	941	902	871
Muut	1 066	1 142	1 175

Naisten osuus, %	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Koko henkilöstöstä	30,2 %	30,7 %	31,2 %
Poliisimiehistä	18,4 %	19,2 %	20,0 %
Alipäällystöstä, päällystöstä ja päälliköistä	13,2 %	14,3 %	14,8 %
Opiskelijoista	31,5 %	36,3 %	37,9 %
Muusta henkilöstöstä	65,8 %	65,1 %	64,9 %

Työhyvinvointi	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	9,8	9,0	9,2
Työtyytyväisyysindeksi ²¹	-	-	-

²¹ Työtyytyväisyysindeksi mitataan osana poliisin henkilöstöbarometriä. Edellinen toteutettiin vuonna 2018. Vuoden 2021 kysely siirtyi kyselyjärjestelmän kilpailutuksen vuoksi vuodelle 2022.

5 Tilinpäätösanalyysi

5.1 Rahoituksen rakenne

Poliisin toimintamenomomentille 26.10.01. myönnettiin talousarviossa vuodelle 2021 nettomäärärahaa yhteensä 799,361 milj. euroa. Vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa poliisin toimintamenomomentille myönnettiin 6,733 miljoonan euron lisämääräraha mm. poliisin ennaltaehkäisevään toimintaan ja rikostekniselle laboratoriolle. Neljännessä lisätalousarviossa poliisin toimintamenomomentille myönnettiin 32,440 milj. euron lisämääräraha, josta 30 milj. euroa myönnettiin poliisin toiminnan turvaamiseen, 1,83 milj. euroa koronapandemian kustannuksiin, 0,4 milj. euroa kriittisiin toimialoihin kohdistuvien rikosten torjumiseksi ja 0,21 milj. euroa korruptiorikollisuuden paljastamiseen. Yhteensä poliisin toimintamenomomentille myönnetty määräraha oli 838,534 milj. euroa.

Poliisin toimintamenomomentin määräraha oli vuonna 2021 36,168 milj. euroa suurempi kuin edeltävänä vuonna.

Poliisitoimen määrärahasta osoitettiin talousarviossa sisäministeriön käyttöön 0,25 milj. euroa momentille 26.10.01.4. Poliisitoimen määrärahasta osoitettiin lisäksi tilijaottelumuutoksella 0,095 milj. euroa Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle AMK-harjoitteluun. Tilijaottelumuutosten jälkeen poliisille talousarviossa myönnetty toimintamenomäärärahat olivat 838,189 milj. euroa.

Poliisitoimen määrärahasta budjetoitiin toimintamenoihin 806,413 milj. euroa, hankerahoitukseen 20,000 milj. euroa sekä työ- ja kenttäharjoitteluun 11,705 milj. euroa. Lisäksi kolmannessa lisätalousarviossa varattiin 0,071 milj. euroa tehokkaan rahanpesun estämisen valvonnan ja täytäntöönpanon varmistamiseen (RRF pilari2) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Bruttotuotot oli arvioitu talousarviossa 70,000 milj. euroksi. Tuottoja kertyi poliisin toimintamenomomentille 70,447 milj. euroa.

Maksullisen toiminnan tuottoja oli 58,265 milj. euroa, jotka talousarviossa oli arvioitu 57,247 milj. euron suuruisiksi. Maksullisen toiminnan tuotoista suurimpana eränä olivat edellisvuosien tapaan tuotot kotitalouksilta 49,339 milj. euroa. Näitä olivat esim. passit, henkilökortit ja ampuma-aseluvat. Vastaavasti vuonna 2020 maksullisen toiminnan tuottoja oli 35,274 milj. euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot kaikilta momenteilta olivat 3,458 milj. euroa vuonna 2021. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot EU:lta olivat 0,894 milj. euroa ja valtion virastoilta ja laitoksilta 2,386 milj. euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot ovat monivuotisten hankkeiden rahoitusosuuksia.

Poliisin palvelutoiminnan maksut toisille valtion virastoille olivat 49,266 milj. euroa. Palvelutoiminnan ostoja olivat ICT-palveluiden ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden ostot. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 45,722 milj. euroa. Palvelumaksuissa oli nousua 3,544 milj. euroa, josta 3,294 milj. euroa tuli ICT-palvelujen ostoista.

5.2 Talousarvion toteutuminen

Poliisihallitus-kirjanpitoyksikön käytössä oleva vuoden 2021 talousarvion nettorahoitus poliisitoimen toimintamenomomentilla 26.10.01 oli 838,189 milj. euroa. Vuodelta 2020 siirtyvä määräraha momentilla 4.20.26.10.01 oli 34,009 milj. euroa. Kirjanpitoyksikön käytettävissä oleva nettorahoitus poliisitoimen toimintamenomomentilla oli yhteensä 872,198 milj. euroa. Vuodelle 2022 siirtyvä määräraha on 59,600 milj. euroa. Poikkeuksellisen suurta siirtyvä erää selittää mm. vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa myönnetty 30 milj. euron määräraha poliisin toiminnan turvaamiseen. Lisäksi maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 14,576 milj. euroa ja muun toiminnan tuotot 1,700 milj. euroa edellisvuodesta.

Poliisin toimintamenomomentilla oli käytettävissä vuonna 2021 vuoteen 2020 verrattuna 36,092 milj. euroa enemmän määrärahaa ilman siirtyviä määrärahoja. Siirtyvä määräraha mukaan luettuna poliisin toimintamenoissa oli rahoitusta 872,198 milj. euroa, kun sitä edellisenä vuonna oli 843,838 milj. euroa. Nettomääräiset toimintameno määrärahat kasvoivat 28,360 milj. euroa.

Momentti 26.10.20 Maastapoistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot määräraha oli 3,608 milj. euroa. Momentin 26.10.20 käyttö vuonna 2021 oli siirtyvä erä mukaan luettuna 1,597 milj. euroa, mikä on 0,683 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuodelle 2020 määrärahaa siirtyi 3,138 milj. euroa.

Momentti 4.19.26.10.21 KEJO-hankkeen yhteiset menot budjetoitiin uudelleen. Vuodelta 2021 siirtyi seuraavalle vuodelle 0,401 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön momentille 28.60.12 Osaamisen kehittäminen saatiin kirjaus- ja käyttöoikeus 0,432 milj. euroon. Kirjaus- ja käyttöoikeus koski ammatillisen osaamisen kehittämisestä ja koulutuksen korvaamisesta tarkoitettua koulutuskorvausta.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenoille 31.01.01.4. Kyberturvallisuusohjelman toimeenpano saatiin rahoitusta 0,164 milj. euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan momenttia 32.30.51.07 Palkka-tuettu työ, valtionhallinto käytettiin 1,202 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttö oli 1,173 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arviomäärärahmomenttia 33.02.20.02 Poliisin tilaamat kuljetukset käytettiin 5,769 milj. euroa. Momenttia 33.02.20.03 Poliisin määräämien oikeuslääketieteellisten tutkimusten menot käytettiin 1,181 milj. euroa. Vastaavat luvut olivat edellisenä vuonna 5,304 milj. euroa ja 1,364 milj. euroa. Momentille 33.60.31.01. Lastenasiainalo-toimintamallien kehittäminen ja valtakunnallistaminen saatiin rahoitusta 0,140 milj. euroa.

5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Poliisille kertyi toiminnan tuottoja yhteensä 71,027 milj. euroa, mikä on 16,276 milj. euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Tuottojen nousua selittää se, että maksullisen toiminnan tuotot nousivat 14,640 milj. euroa. Matkustusasiakirjojen kysyntä nousi huomattavasti edellisvuodesta. Tuotot koostuivat 80 % maksullisen toiminnan tuotoista, 2,1 %

vuokrasta ja käyttökorvauksista sekä 15,9 % muista toiminnan tuotoista. Vuokrat ja käyttökorvaukset pysyivät edellisvuoden tasolla. Muut toiminnan tuotot nousivat 1,629 milj. euroa pääosin Kejo-hankkeen yhteistoiminnan kustannusten korvauksista johtuen.

Poliisin toiminnan kulut olivat 896,411 milj. euroa ja nousi 2,4 % edellisvuoteen. Toiminnan kuluista suurin kokonaisuus oli henkilöstömenot (617,176 milj. euroa) mikä on 2 % enemmän kuin edellisenä tilikautena. Toiseksi suurin kuluerä oli palveluiden ostot (140,403 milj. euroa) ja ne nousivat 2,1 % edellisvuoteen. Ostot tilikauden aikana olivat 38,340 milj. euroa, vuokrat 76,636 milj. euroa ja muut kulut 14,851 milj. euroa. Rahoitus- tuotot ja- kulut koostuvat pääosin viivästysmaksuista ja koroista ja satunnaiset tuotot- ja kulut maksetusta vahingonkorvauksista ja saaduista korvauksista.

Palveluiden ostot nousivat 2,833 milj. euroa vuodesta 2020. Palveluiden ostot tiliryh- mässä ICT-palvelut ja ICT-käyttöpalvelujen ostot muodostavat suurimman osan ostoista (35,6 %). Painatuspalveluiden ostot (7,908 milj. euroa) nousivat 25,7 % edellisvuodesta maksullisen lupapalveluiden painatuskulujen noususta johtuen. Talous- ja henkilöstöhal- linnon palvelujen ostot nousivat 5,1 % vuodesta 2020. Säästöjä syntyi mm. asiantuntija- palveluissa, kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitopalveluissa, siivouspalveluissa, tietoliik- kenepalveluissa ja työterveyspalveluissa.

Poliisin henkilöstökulujen kasvuun vaikutti se, että varsinaiset palkat nousivat 2,9 % edellisvuoteen verrattuna mm. poliisin virkaehtosopimuksen mukaisista korotuksista joh- tuen ja että henkilöstösivukulut nousivat. Lomapalkkavelan muutos kasvoi vuodesta 2020-2021 yhteensä 8,4 %. Ylityökorvaukset laskivat 9,4 % ja työaikakorvaukset 1 % edellisvuodesta. Yleisötapahtumia peruttiin korona pandemiasta johdosta ja vaikuttivat kustannuksien pienentymiseen. Poliisin henkilötyövuosimäärä laski yhteensä kahdek- salla henkilötyövuodella vuodesta 2020.

Ostot tilikauden aikana nousivat kokonaisuudessaan 5 % edellisvuoden tasosta. Arvol- taan vähäiset koneet, kalusteet ja kuljetusvälineet ryhmässä tehtiin hankintoja 5,445 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna lähinnä ajoneuvohankintoihin liittyen. Poltto- ja voi- teluaine ostot nousivat 19,1 % edellisvuodesta. Aineet ja tarvikkeet kuluryhmässä tehtiin yhteensä korona pandemiasta johdosta ostoja 1,077 milj. euron edestä.

Poliisin vuokratkulut nousivat 2,9 % edellisvuodesta lähinnä muiden rakennusten vuok- rien noususta johtuen. Poliisin muiden rakennusten vuokrat muodostavat 91,6 % kaikista vuokrasta. Vuokratkulut kuluryhmään kuuluvat myös kuljetusvälineiden vuokratkulut, jotka nousivat 7 % edellisvuodesta sekä ICT-laitteiden vuokrat, jotka laskivat 27,4 % edellis- vuodesta.

Muut kulut nousivat 12,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin nousu (2,214 milj. eu- roa) näkyi patentti, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksuissa (mm. Oracle lisenssit ja digitali- forensiikka). Matkustusmenot ja päivärahat laskivat edelleen vuodesta 2020 korona pan- demiasta johtuen.

Monivuotisten hankkeiden siirto keskeneräiseen käyttöomaisuuteen näkyy tilinpäätöksen tuotto- ja kululaskelmalla kohdassa valmistus omaan käyttöön, yhteensä 22,192 milj. eu- roa. Suurimmat erät muodostivat Vitja, Kejo ja Tela.

Poistojen osuus oli 31,185 milj. euroa ja ne nousivat 9,1 % vuoteen 2020.

5.4 Tase

Taseen vastaavaa -puolen aineettomissa hyödykkeissä keskeneräinen käyttöomaisuus väheni 4,449 milj. euroa. Keskeneräisten aineettomien hankintojen saldo koostuu Poliisihallituksen KEJO-, Vitja-, Askel-, Heko-Passi-, TJKL-, TeLa- ja Opintohallintajärjestelmä-hankkeista. Valmiiseen käyttöomaisuuteen aktivoitiin kuluneella tilikaudella KEJO-hankkeesta 26,641 milj. euroa. Poistoja (aineettomista hyödykkeistä) kirjattiin 14,744 milj. euroa. Aineettomien hyödykkeiden tasearvo kasvoi 7,468 milj. euroa. Koneiden ja laitteiden tasearvo kasvoi 1,657 milj. euroa.

Vaihto-omaisuuden arvo pieneni 0,012 milj. euroa.

Myyntisaamisia oli 3,775 milj. euroa, joka on 2,450 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Lisäyksestä 2,091 milj. euroa oli valtion sisäisiä myyntisaamisia.

Lomapalkkavelka kasvoi edellisvuodesta yli 5,2 milj. euroa.

5.5 Hankkeet

Sisäministeriö edellytti vuoden 2020 tilinpäätöskannanotossaan, että Poliisihallituksen tulee kehittää hankkeiden suunnittelua siten, että niitä suunniteltaessa arvioidaan etukäteen hankkeen vaikutuksia yhteiskunnallisesti poliisin toimialaa laajemmin ja vaikutuksia yksilön perus- ja ihmisoikeuksiin. Lisäksi edellytettiin, että merkittävistä hankkeista on informoitava etukäteen tulosojaajaa.

Poliisihallitus ei ole käynnistänyt uusia hankemuotoisen kehittämisen hankkeita vuosien 2019-2021 aikana muutamaa, valtion talousarviossa erillisrahoituksen saanutta hanketta lukuun ottamatta, joista merkittävin on laajasti viranomaisia koskeva velvoite EU:n yhteentoimivuuden (Interoperability) edistämiseksi. Poliisin hankkeista lähes kaikki perustuvat uusien tai muuttuvien kansallisten ja / tai EU -lainsäädännön täytäntöönpanoon liittyviin kehittämistoimiin ollen lähinnä ICT järjestelmien luomista tai muuttamista. Näiden hankkeiden vaikutukset on laajasti arvioitu jo ao. säädöshankkeiden yhteydessä.

Poliisitoiminnan kokonaisrahoituksesta pieni osa, keskimäärin n. 2,5 % vuodessa, kohdennetaan poliisin toimintamomentin alajaottelulla kehittämishankkeisiin. Kehittämishankkeina toteutetaan strategisesti merkittäviä hankkeita, joiden tarkoituksena voi olla esimerkiksi lainsäädännön tai kansainvälisen veloitteen täytäntöönpano, tuottavuuden parantaminen, uuden teknologian käyttöönotto tai muu vastaava menettelyiden kehittäminen, joka edellyttää väliaikaisesti voimavarojen kohdentamista tavanomaista poliisin virkatyötä laajemmin ja mahdollisesti investointien toteuttamista.

Käytännössä hankerahoituksella on viime vuodet toteutettu lähinnä vain pakottavia, lainsäädännöstä tai kansainvälisistä velvoitteista aiheutuvia, yleensä ICT-kehittämistä koskevia säädösten täytäntöönpanon mahdollistavia hankkeita. Hankerahoituksen taso ei ole mahdollistanut juurikaan varsinaista poliisin toiminnan aitoa, oma-aloitteista innovatiivista kehittämistä.

Kehittämishankemomentilta rahoitettiin vuonna 2021 yhteensä 26 hanketta joko kokonaan tai osittain. Uusia hankkeita pidättäytyttiin käynnistämästä kehittämiseen osoitettujen voimavarojen rajallisuuden vuoksi ja siten pyrittiin turvaamaan käynnissä olevien

hankkeiden eteneminen. Poliisin hankemuotoisena kehittämistyönä vuonna 2021 edistettiin kuitenkin yhteensä yli viittäkymmentä erilaista hanketta, joista lähes puolet sai joko kokonaan tai osittain ulkopuolista, pääosin EU-rahastoista saatua tukea. Valtiovarainministeriön erillisrahoitusta saatiin vuoden 2021 alussa käynnistetyille mobiilihenkilökortin käyttöönottoon tähtäävälle hankkeelle sekä ns. SARA - ohjelmakokonaisuudelle, jossa hyödynnetään muun muassa robotiikkaa, automatiikkaa ja tekoälyä poliisin tuottavuuden parantamiseksi ja esimerkiksi chatbot -palvelua asiakaspalvelun parantamiseksi.

Hankemomentille budjetoitiin vuonna 2021 poliisin kehittämisrahoitusta yhteensä 21,5 milj. euroa. EU-rahoitusta ennakoitiin saatavan noin 3,6 milj. euroa. Lisäksi edellä mainituilla mobiilihenkilökortin kehittämishankkeella ja SARA -ohjelmalla oli kirjausoikeus valtiovarainministeriön momenteille n. 2 milj. euron rahoitustasolla.

Hankkeiden kokonaiskustannukset olivat vuonna 2021 yhteensä noin 23,5 milj. euroa. Rahastoista saatavan rahoituksen osuus jäi ennakoitua alhaisemmaksi ollen 1,92 milj. euroa. Ennakoitua pienempi rahastorahoituksen tuloutuminen johtuu hankkeista riippumattomista syistä, erityisesti EU tason säädösvelvoitteiden täytäntöönpanon viivästyisestä. Erityisesti SIS 3 uudistus sekä EES ja ETIAS -velvoitteiden täytäntöönpano on EU tasolla viivästynyt merkittävästi suunnitellusta. Rahastorahoitteisten hankkeiden rahoitus siirtyy seuraavalle vuodelle hankkeiden toiminnallisen etenemisen ja tehtävien hankintojen ja asiantuntijapalveluiden ostojenkohdentumisen mukaisesti ja se osoitetaan poliisille jälkikäteen toteutuneita kustannuksia vastaavasti. Hankkeissa työskenteli vuonna 2021 yhteensä 92 henkilötyövuotta.

Vuonna 2021 hankkeissa painottuivat erityisesti poliisin strategiset painopisteet turvallisuuden edistämiseksi ja rikollisuuden torjumiseksi. Vuoden 2021 aikana mittavimmat hankkeet olivat poliisiasiantietojärjestelmä Vitja, viranomaisten yhteisen kenttäjohtojärjestelmän luomista toteuttava KEJO ja asetietojärjestelmän kehittämishanke Askel sekä useista, EU -velvoitteiden täytäntöönpanohankkeista koostuva TIKO - ohjelmakokonaisuus. Lisäksi hankemuotoisella kehittämisellä on kertomusvuonna edistetty niin sähköistä rikosprosessia, erilaisia tutkimushankkeita kuin tietoturva- ja arkistointiratkaisujakin. Ulkopuolista EU -rahoitusta hyödynnettiin mm. poliisin operatiivisen toiminnan hankintoihin ja CBRNE -valmiuden parantamiseen.

6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Poliisitoimen vuoden 2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioinnissa hyödynnettiin aikaisempien vuosien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearviointikyselyjen tuloksia, poliisin sisäisen tarkastuksen, laillisuusvalvonnan sekä ulkoisten tarkastajien ja valvojen tekemiä havaintoja sekä poliisiyksiköiden riskienhallintatyöryhmien tuloksia.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 65 §:n edellyttämänä sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumana poliisin toimialan osalta poliisin ylijohto esittää seuraavaa:

Poliisin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat suoritettuna sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioinnin perusteella pääosin asianmukaisia ja riittäviä ja täyttävät niille asetetut vaatimukset.

Suoritetun arvioinnin ja muiden havaintojen perusteella todettiin seuraavat olennaisimmat kehittämiskohteet:

Poliisitoimen sisäisen valvonnan kehittämisessä keskeiseksi kehittämiskohteeksi tunnistettiin edelleen sisäisen valvonnan laadun varmistaminen ja kehittäminen, esimiesvalvonnan käytännön toimintatapojen yhtenäistäminen sekä seurannan ja valvonnan toimintamallien riittävyyden varmistaminen. Vuoden 2022 aikana jatketaan poliisin sisäisen valvonnan ohjeen ja riskienhallinta määräyksen mukaisten toimintamallien toteutumisen varmistamista osana kaikkea toimintaa. Vastuita kuvataan ja selkeytetään osana prosessien kehittämistä. Poliisin mittariston kehittämistyö tukee seurannan ja valvonnan laadun varmistamista.

Sisäisen tarkastuksen tekemissä havainnoissa ja kehittämissuosituksissa 2021 korostui sisäisen valvonnan toimintamallien laadun ja yhdenmukaisuuden varmistaminen, tiedon kulku läpileikkaavien prosessien välillä sekä seurannan ja valvonnan toteuttaminen. Sisäisen tarkastuksen painopistealueina vuodelle 2022 ovat mm. rikostorjunnan tuloksellisuus, rikoshyödyn takaisinsaanti, prosessien vaatimuksenmukaisuus, toimivuus ja tuloksellisuus sekä edellisten vuosien tarkastusten jälkiseuranta. Vastuutahoina kaikki poliisiyksiköt ja sisäinen tarkastus.

Poliisin riskienhallintaa toteutetaan 1.12.2019 voimaan tulleen poliisin riskienhallinta -määräyksen mukaisesti. Vuoden 2021 riskienhallinnan keskeisenä kehittämiskohteena oli poliisiyksiköiden merkittävimmistä riskeistä laadittuun analyysiin perustuva raportointi, jonka kautta poliisi pyrkii vaikuttamaan tehokkaammin riskien juurisyihin ja yksittäistä riskitarkastelua laajempiin kokonaisuuksiin konsernitason tasoisesti. Lisäksi vuonna 2021 jatkettiin henkilöstön riskienhallintaosaamisen varmistamista organisaation eri tasoille järjestetyillä koulutuskokonaisuuksilla. Vuoden aikana myös suunniteltiin ja rakennettiin riskienhallintatietojen käsittelyä, laatua ja raportointia parantava tietoturvallinen sähköinen alusta. Tavoitteena vuodelle 2022 on kyseisen riskienhallinta-alustan testaaminen ja käyttöönotto. Toisena tavoitteena on riskienhallinnan prosessien toteutukseen osallistuvien poliisin eri toimijoiden roolien ja vastuiden edelleen selkeyttäminen hyödyntämällä poliisin sisäisen valvonta -ohjeen mukaista kolmen puolustuslinjan mallia ja käsitteistöä. Vastuutahoina ovat kaikki poliisiyksiköt, mukaan lukien Poliisihallitus.

Laillisuusvalvonnan tärkeimpänä kehityskohteena on edellisvuosien tapaan poliisiyksiköiden oman laillisuusvalvonnan riittävän kaatavuuden ja suunnitelmallisuuden varmistaminen. Poliisihallituksen suorittamien tarkastusten perusteella arvioiden poliisiyksiköiden sisäinen laillisuusvalvonta on suunnitelmallista, kattavaa ja ammattimaista, ja oikeusyksiköiden rooli sisäisenä laillisuusvalvojana on vakiintunut. Valvontahavaintojen käsittelyä ja jälkiseurantaa koskevat prosessit ovat myös selkiytyneet aikaisempaan verrattuna. Oikeusyksiköiden uusilla vastuilla on kuitenkin ollut jonkin verran vaikutusta tehtävämääriin, toiminnan suuntaamiseen ja valvonnan volyyymiin. Vaikka poliisiyksiköiden tarkastustoiminta on ollut poliisitoiminnan eri osa-alueet kattavaa, on oikeusyksiköiden voimavaroihin ja valvonnan kattavuuteen kuitenkin jatkossakin Poliisihallituksen valvonnassa syytä kiinnittää huomio-ta. Muina valvonnan painopistealueina vuoden 2022 valvonnassa tulevat olemaan myös muun muassa salaisten pakko- ja tiedonhankintakeinojen käyttö ja valvonta, ihmiskauppa-, seksuaali- ja eläinsuojelurikosten tutkinta sekä erityisen

vaarallisten ampuma-aseiden käsittely. Vastuutahona ovat poliisiyksiköt ja Poliisihallituksen esikunta.

7 Kokonaisarvioinnin tulokset

Poliisin henkilöstöbarometri on laaja koko henkilöstölle suunnattu kysely, jota käytetään poliisiyksiköissä työtyytyväisyyden ja työhyvinvoinnin seuraamiseksi ja kehittämistoimien määrittelyssä. Poliisin henkilöstöbarometri (HB) toteutetaan kolmen vuoden välein. Vuonna 2021 poliisihallinnossa ei toteutettu henkilöstöbarometriä uuden kyselyjärjestelmän kilpailutuksen viivästymisen vuoksi. Vuonna 2021 jatkettiin edellisen henkilöstöbarometrin perusteella tehtyjen HB-kehittämissuunnitelmien toteuttamista niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti.

8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Yhteenveto on laadittu poliisiyksiköiden sisäiselle tarkastukselle toimittamien tietojen perusteella. Kaikki poliisiyksiköt toimittivat selvityksen vuoden 2021 aikana tietoonsa tulleista epäillyistä väärinkäytöksistä.

Väärinkäyttöä tai virheitä ilmoitettiin kaksi kappaletta. Toinen tapaus koskee varojenkäyttöä vastoin annettuja ohjeita, jonka osalta on annettu suullinen huomautus ja kiinnitetty huomiota vastaisen varalle. Toinen tapaus oli virheellinen maksuaikakortin käyttö, jossa virhe on korjattu ja perintä suoritettu.

9 Poliisihallituksen talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTAt)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	1 418 965,48	2 368 632,30	2 368 632,30	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	1 418 965,48	2 368 632	2 368 632,30	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	7 209 190,31	2 336 635	1 206 116,60	-1 130 518,83	52
12.26.99. Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot	801 341,01	1 566 583	436 064,41	-1 130 518,83	28
12.26.99.1. Takavarikoitujen esineiden myyntitulot	505 518,69	50 000	185 716,16	135 716,16	371
12.26.99.3. Muut tulot	10 546,73	16 583	16 583,24	0,00	100
12.26.99.4. Raja- ja merivartiostovirasto Frontexin poliisille maksamat tulot	285 275,59	1 500 000	233 765,01	-1 266 234,99	16
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot		330	330,00	0,00	100
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	18 609,57	25 180	25 180,27	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	6 272 782,79	520 769	520 768,76	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	116 456,94	223 773	223 773,16	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	8 628 155,79	4 705 268	3 574 748,90	-1 130 518,83	76

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021 siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtionneuvoston kanslia	20 647,38						0,00	0,00	0,00	0,00
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	20 647,38						0,00	0,00	0,00	0,00
23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	20 647,38						0,00	0,00	0,00	0,00
24. Ulkoministeriön hallinnonala		20 000	0,00		0,00	20 000,00				
24.10.21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (K)		20 000	0,00		0,00	20 000,00				
24.10.21.01. Siviilikriisinhallinta (EK)		20 000	0,00		0,00	20 000,00				
26. Sisäministeriön hallinnonala	851 559 987,61	891 634 939	828 241 931,89	63 393 006,79	891 634 938,68	0,00	40 388 640,47	882 900 640,47	819 078 822,45	63 393 006,79
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (S2)							10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
26.01.01.2. Tutkimustoiminta (KPY)							10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021 siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot (S2)	320 000,00	240 000	0,00	240 000,00	240 000,00	0,00	780 000,00	1 020 000,00	755 803,29	240 000,00
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	47 485 487,61	49 122 939	49 122 938,68		49 122 938,68	0,00				
26.01.50. Eräät avustukset (S2)	10 000,00	30 000	16 165,00	13 835,00	30 000,00	0,00	0,00	30 000,00	16 165,00	13 835,00
26.01.50.3. Todistajansuojeluohjelma	10 000,00	30 000	16 165,00	13 835,00	30 000,00	0,00	0,00	30 000,00	16 165,00	13 835,00
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (S2)	802 097 500,00	838 189 000	778 588 661,12	59 600 338,88	838 189 000,00	0,00	34 009 009,11	872 198 009,11	812 594 055,71	59 600 338,88
26.10.01.1. Toimintamenot (KPY)	768 556 922,52	806 413 000	747 106 893,91	59 529 338,88	806 636 232,79	-223 232,79	33 853 657,02	840 266 657,02	780 960 550,93	59 529 338,88
26.10.01.2. Hankerahoitus (KPY)	21 752 266,83	20 000 000	21 199 103,66	0,00	21 199 103,66	-1 199 103,66	0,00	20 000 000,00	21 199 103,66	0,00
26.10.01.3. Poliisi amk harjoittelu (KPY)	11 714 810,65	11 705 000	10 282 663,55	0,00	10 282 663,55	1 422 336,45	0,00	11 705 000,00	10 282 663,55	0,00
26.10.01.4. Sisäministeriön menot (KPY)	73 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	155 352,09	155 352,09	151 737,57	0,00
26.10.01.5. Rahanpesun estäminen (RRF pilari2) (EK) (varattu)		71 000	0,00	71 000,00	71 000,00	0,00		71 000,00	0,00	71 000,00

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021 siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.10.20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (S2)	1 608 000,00	3 608 000	470 167,09	3 137 832,91	3 608 000,00	0,00	1 127 007,89	4 735 007,89	1 597 174,98	3 137 832,91
26.10.21. KEJO-hankkeen yhteiset menot (S3)	0,00	401 000	0,00	401 000,00	401 000,00	0,00	4 462 623,47	4 863 623,47	4 061 623,47	401 000,00
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (S2)	39 000,00	44 000	44 000,00	0,00	44 000,00	0,00	0,00	44 000,00	44 000,00	0,00
26.30.01.1. Koulutuksen varsinaiset toimintamenot (KPY)	39 000,00	44 000	44 000,00	0,00	44 000,00	0,00	0,00	44 000,00	44 000,00	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 824 825,00	467 027	467 027,20		467 027,20	0,00	2 394 000,00	2 394 000,00	518 338,52	1 875 661,48
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonsäveromenot (A)		34 634	34 634,20		34 634,20	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	530 825,00	432 393	432 393,00		432 393,00	0,00				
28.70.01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (S3)	1 365 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 365 000,00	1 365 000,00	303 958,60	1 061 041,40
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)	929 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 029 000,00	1 029 000,00	214 379,92	814 620,08

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021 siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		164 000	0,00	164 000,00	164 000,00	0,00	0,00	164 000,00	0,00	164 000,00
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintameno (S2)		164 000	0,00	164 000,00	164 000,00	0,00	0,00	164 000,00	0,00	164 000,00
31.01.01.4. Kyberturvallisuusohjelman toimeenpano		164 000	0,00	164 000,00	164 000,00	0,00	0,00	164 000,00	0,00	164 000,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 173 038,96	1 201 844	1 201 843,80	0,00	1 201 843,80	0,00	0,00	1 201 843,80	1 201 843,80	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	1 173 038,96	1 201 844	1 201 843,80	0,00	1 201 843,80	0,00	0,00	1 201 843,80	1 201 843,80	0,00
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	1 173 038,96	1 201 844	1 201 843,80	0,00	1 201 843,80	0,00	0,00	1 201 843,80	1 201 843,80	0,00
33. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala	7 947 141,02	8 692 874	8 142 871,11	68 174,28	8 211 045,39	481 828,89	1 644 753,67	1 784 753,67	1 624 621,86	68 174,28
33.01.29. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	731 790,45	732 795	732 795,14		732 795,14	0,00				
33.02.20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (A)	6 668 085,03	7 431 000	6 949 171,11		6 949 171,11	481 828,89				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021 siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.02.20.02. Poliisien tilaamat kuljetukset (KPY)	5 304 082,67	5 948 000	5 768 612,26		5 768 612,26	179 387,74				
33.02.20.03. Poliisin määräämien oikeuslääketieteellisten tutkimusten menot (KPY)	1 364 002,36	1 483 000	1 180 558,85		1 180 558,85	302 441,15				
33.03.04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (S2)							100 000,00	100 000,00	85 733,07	0,00
33.03.04.01. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot							100 000,00	100 000,00	85 733,07	0,00
33.20.50. Valtionosuus työtömyysetuusten ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	173 955,32	180 976	180 975,84		180 975,84	0,00				
33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	173 955,32	180 976	180 975,84		180 975,84	0,00				
33.20.52. Valtionosuus työtömyysetuusten perusturvasta (A)	229 310,22	208 103	208 103,30		208 103,30	0,00				
33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	229 310,22	208 103	208 103,30		208 103,30	0,00				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021 siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.60.31. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittäminen (S3)	144 000,00	140 000	71 825,72	68 174,28	140 000,00	0,00	1 544 753,67	1 684 753,67	1 538 888,79	68 174,28
33.60.31.01. Lastenasiantalo- toimintamallien kehittäminen ja valtakunnallistaminen	144 000,00	140 000	71 825,72	68 174,28	140 000,00	0,00	1 544 753,67	1 684 753,67	1 538 888,79	68 174,28
Määrärahatilit yhteensä	863 525 639,97	902 180 684	838 053 674,00	63 625 181,07	901 678 855,07	501 828,89	44 427 394,14	888 445 237,94	822 423 626,63	65 500 842,55

10 Poliisihallituksen talousarvion toteumalaskelman tiedot valtuuksista

Poliisihallituksella ei ole esitettävää valtuuslaskelmalla.

11 Poliisihallituksen tuotto- ja kululaskelma

Poliisihallituksen tuotto- ja kululaskelma	1.1.2021-31.12.2021	V. 2021 yhteensä	1.1.2020-31.12.2020	V. 2020 yhteensä
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	58 264 697,94		43 689 064,52	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	1 490 297,56		1 419 468,92	
Muut toiminnan tuotot	11 272 466,70	71 027 462,20	9 642 991,46	54 751 524,90
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	38 340 264,19		36 512 294,14	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	11 778,81		37 409,35	
Henkilöstökulut	617 175 790,20		604 872 520,96	
Vuokrat	76 636 376,33		74 487 736,06	
Palvelujen ostot	140 402 827,87		137 569 559,52	
Muut kulut	14 851 384,79		13 214 931,38	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-22 192 273,26		-19 840 505,01	
Poistot	31 185 293,77	-896 411 442,70	28 574 753,39	-875 428 699,79
JÄÄMÄ I		-825 383 980,50		-820 677 174,89
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 570,53		5 512,95	
Rahoituskulut	-23 156,91	-19 586,38	-11 616,71	-6 103,76
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	162 470,44		140 244,28	

Poliisihallituksen tuotto- ja kululaskelma	1.1.2021-31.12.2021	V. 2021 yhteensä	1.1.2020-31.12.2020	V. 2020 yhteensä
Satunnaiset kulut	-196 467,50	-33 997,06	-167 200,60	-26 956,32
JÄÄMÄ II		-825 437 563,94		-820 710 234,97
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	-24 713,47	-24 713,47	-28 185,85	-28 185,85
JÄÄMÄ III		-825 462 277,41		-820 738 420,82
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Muut pakolliset maksut	25 180,27		18 609,57	
Perityt arvonlisäverot	2 368 632,30		1 418 965,48	
Suoritettavat arvonlisäverot	-50 044 041,45	-47 650 228,88	-48 273 459,12	-46 835 884,07
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-873 112 506,29		-867 574 304,89

12 Poliisihallituksen tase

Poliisihallituksen tase	31.12.2021	Vuosi 2021 yhteensä	31.12.2020	Vuosi 2020 yhteensä
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄVAIKUTTEISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	40 761,34		127 843,30	
Muut pitkävaikutteiset menot	44 327 479,45		32 323 165,97	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	50 554 645,72	94 922 886,51	55 003 550,63	87 454 559,90
AINEELLISET HYÖDYKKEET				

Poliisihallituksen tase	31.12.2021	Vuosi 2021 yhteensä	31.12.2020	Vuosi 2020 yhteensä
Rakennelmat	86 988,88		99 844,69	
Koneet ja laitteet	47 031 483,87		45 374 440,89	
Kalusteet	149 368,98		105 721,00	
Muut aineelliset hyödykkeet	88 294,27	47 356 136,00	132 302,22	45 712 308,80
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		142 279 022,51		133 166 868,70
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	173 588,93		164 338,05	
Valmiit tuotteet/Tavarat	24 360,23	197 949,16	45 389,92	209 727,97
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	48 217,00	48 217,00	40 467,00	40 467,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	3 775 199,88		1 325 079,15	
Siirtosaamiset	4 290 719,52		5 410 147,58	
Muut lyhytaikaiset saamiset	484 257,10		501 854,49	
Ennakkomaksut	337 872,53	8 888 049,03	323 041,28	7 560 122,50
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT LYHYTAIKAISET SIOITUKSET				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	2 623,70	2 623,70	0,00	0,00
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	228 950,73		202 731,53	
Poliisihallituksen tulotilit	0,00		55,00	
Poliisihallituksen menotilit	-2 186,54		-1 548,69	

Poliisihallituksen tase	31.12.2021	Vuosi 2021 yhteensä	31.12.2020	Vuosi 2020 yhteensä
Muut rahat ja pankkisaamiset	363 713,85		364 303,39	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	94 951,70	685 429,74	75 647,26	641 188,49
VAIHTO- JA RAHOITUSOMaisuUS YHTEENSÄ		9 822 268,63		8 451 505,96
VASTAAVAA YHTEENSÄ		152 101 291,14		141 618 374,66

Poliisihallituksen tase	31.12.2021	Vuosi 2021 yhteensä	31.12.2020	Vuosi 2020 yhteensä
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-6 142 799,61		-6 142 799,61	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-40 658 805,49		-53 403 498,95	
Pääoman siirrot	882 195 380,87		880 318 998,35	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-873 112 506,29	-37 718 730,52	-867 574 304,89	-46 801 605,10
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	597 940,06	597 940,06	602 279,03	602 279,03
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	994 219,97		1 214 796,11	
Ostovelat	33 260 518,79		32 419 232,46	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	13 672 115,52		12 547 706,12	
Edelleen tilittävät erät	28 213 878,39		33 238 366,16	
Sirtovelat	112 860 823,29		107 956 830,42	

Poliisihallituksen tase	31.12.2021	Vuosi 2021 yhteensä	31.12.2020	Vuosi 2020 yhteensä
Muut lyhytaikaiset velat	220 525,64	189 222 081,60	440 769,46	187 817 700,73
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		189 222 081,60		187 817 700,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		152 101 291,14		141 618 374,66

13 Liitetiedot (tilinpäätöksen liitteet)

Poliisihallituksen tiinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

- 1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen ja niiden vertailtavuuteen

Budjetoinnissa ei ollut muutoksia, jotka vaikuttavat talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen.

- 2) Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ulkomaanrahamääräiset velat on viety kirjanpitoon tapahtuman syntymispäivän mukaiseen valuuttakurssiin euroiksi muutettuna. Poliisihallitus kuuluu Valtiokonttorin keskitetty-en valuuttatilien käyttäjiin ja järjestelmään kuuluvien valuuttojen maksut maksetaan Valtiokonttorin pankkitileiltä ja näihin valuuttoihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille. Muiden valuuttojen osalta ulkomaanmääräiset velat eivät ole olennaisia eikä niitä ole muutettu tilinpäätöspäivän mukaiseen kurssiin.

- 3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujaamisen sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Kirjanpitoyksikön tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät ovat talousarvioasetuksen 66 a §:n mukaisia.

- 4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Poliisihallitus-kirjanpitoyksiköllä ei ole kohdassa 4 raportoitavia asioita.

- 5) Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa

Konsernitasolla eräs merkittävä muutos oli laskutettavien virka-apujen suuri määrä, josta poliisille tuli noin 800 000 euron tuotot.

Oulun poliisilaitoksen toimitilamuutoksesta aiheutui yhteensä yli 700 000 euron kertaluonteiset kulut.

Helsingin poliisilaitoksen vuokriin tuli lisäystä yli 400 000 euroa, kun Töölön säilytysuoja siirtyi Pasilan poliisitaloon. Helsingin poliisilaitoksella oli vähennystä aineiden ja tarvikkeiden hankinnoissa yli 1,5 milj. euroa, mikä johtui osittain myös lisääntyneestä etätyömahdollisuudesta.

- 6) Selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista
Poliisihallitus-kirjanpitoyksiköllä ei ole kohdassa 6 raportoitavia asioita.

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021, siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) BRUTTOMENOT									10 000,00	
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) BRUTTOTULOT										
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) NETTOMENOT							10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) BRUTTOMENOT	855 910 149,65		849 035 908,97		908 636 247,85				883 041 303,56	
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) BRUTTOTULOT	53 812 649,65		70 447 247,85		70 447 247,85				70 447 247,85	

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021, siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) NETTOMENOT	802 097 500,00	838 189 000,00	778 588 661,12	59 600 338,88	838 189 000,00	0,00	34 009 009,11	872 198 009,11	812 594 055,71	59 600 338,88
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) BRUTTOMENOT	39 000,00		44 000,00		44 000,00				44 000,00	
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) BRUTTOTULOT	0,00									
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) NETTOMENOT	39 000,00	44 000,00	44 000,00		44 000,00	0,00		44 000,00	44 000,00	0,00
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) BRUTTOMENOT	0,00				164 000,00					

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021, siirtomäärärahat	Käyttö vuonna 2021, siirtomäärärahat (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.03.04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) NETTOMENOT	0,00						100 000,00	100 000,00	85 733,07	0,00
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (Arviomääräraha) BRUTTOMENOT	229 310,22		208 103,30		208 103,30					
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (Arviomääräraha) BRUTTOTULOT	0,00									
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (Arviomääräraha) NETTOMENOT	229 310,22	208 103,00	208 103,30		208 103,30	0,00				

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Poliisihallituksella ei ole esitettävää liitteelle 3.

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu tilijaottelu	Peruutettu yhteensä
26. Sisäministeriön hallinnonala		428 811,23
Vuosi 2019		401 000,00
26.10.21. KEJO-hankkeen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	401 000,00	
Vuosi 2020		27 811,23
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)	24 196,71	
26.10.01.4. Sisäministeriön menot (siirtomääräraha 2 v)	3 614,52	
33. Sosiaali- ja terveystministeriön hallinnonala		91 957,53
Vuosi 2019		77 690,60
33.60.31.01. KEJO käyttöönoton aikaistaminen (siirtomääräraha 3 v)	77 690,60	
Vuosi 2020		14 266,93
33.03.04.01. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	14 266,93	
Pääloukat yhteensä		520 768,76
Vuosi 2019		478 690,60
Vuosi 2020		42 078,16

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2021	2020
Henkilöstökulut	516 421 671,74	506 503 543,11
Palkat ja palkkiot	512 102 425,85	502 500 224,75
Tulosperusteiset erät	8 147,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	4 311 098,89	4 003 318,36
Henkilösivukulut	100 754 118,46	98 368 977,85
Eläkekulut	86 893 438,50	85 801 050,09
Muut henkilösivukulut	13 860 679,96	12 567 927,76
Yhteensä	617 175 790,20	604 872 520,96
Johdon palkat ja palkkiot, josta	5 832 357,08	5 803 086,00
- tulosperusteiset erät	8 147,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	6 740,00	7 584,95
Johto	4 640,00	4 734,95
Muu henkilöstö	2 100,00	2 850,00

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Poliisihallituksessa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden alussa poistosuunnitelmaan on lisätty käyttö-omaisuusluokka 126040 Muut koneet ja laitteet 3v. Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Kom-luokka	Poistomenetelmä	Poisto aika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet					
1120 Ostetut valmishjelmistot ja tietojärjestelmät	1120010	Tasapoisto	5	20,0	0

Omaisuusryhmä	Kom-luokka	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1120 Ostetut valmishjelmit ja tietojärjestelmät	1120020	Tasapoisto	3	33,3	0
1123 Liittymismaksut	1123010	Tasapoisto	10	10,0	0
1129 Muut aineettomat oikeudet	1129010	Tasapoisto	5	20,0	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
1140 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140010	Tasapoisto	5	20,0	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	1149000	Tasapoisto	3	33,3	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	1149020	Tasapoisto	5	20,0	0
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
1191 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	1191010	Ei poistoja			
122 Rakennukset					
1229 Muut rakennukset	1229010	Tasapoisto	20	5,0	0
123 Rakennelmat					
1230 Rakennelmat	1230010	Tasapoisto	15	6,7	0
1230 Rakennelmat	1230040	Tasapoisto	10	10,0	0
125-126 Koneet ja laitteet					
1250 Autot ja muut maajetäusvälineet	1250010	Tasapoisto	5	20,0	0

Omaisuusryhmä	Kom-luokka	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	1251010	Tasapoisto	7	14,3	0
1254 Kevyet työkoneet	1254010	Tasapoisto	7	14,3	0
1255 ICT-laitteet	1255010	Tasapoisto	3	33,3	0
1255 ICT-laitteet	1255020	Tasapoisto	5	20,0	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	1256010	Tasapoisto	5	20,0	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5	20,0	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5	20,0	0
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	1259010	Tasapoisto	5	20,0	0
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	1259020	Tasapoisto	10	10,0	0
1260 Muut tutkimuslaitteet	1260010	Tasapoisto	5	20,0	0
1269 Muut koneet ja laitteet	1269010	Tasapoisto	5	20,0	0
1269 Muut koneet ja laitteet	1269040	Tasapoisto	3	33,3	0
127 Kalusteet					
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	1270010	Tasapoisto	5	20,0	0
1279 Muut kalusteet	1279010	Tasapoisto	5	20,0	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet					
1280 Taide-esineet	1280010	Ei poistoja			

Omaisuusryhmä	Kom-luokka	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1289 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5	20,0	0
129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
1299 Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	1299010	Ei poistoja			

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	667 220,98	73 035 729,31	55 003 550,63	128 706 500,92
Lisäykset	20 370,00	26 641 178,17	22 192 273,26	48 853 821,43
Vähennykset	0,00	0,00	-26 641 178,17	-26 641 178,17
Hankintameno 31.12.2021	687 590,98	99 676 907,48	50 554 645,72	150 919 144,18
Kertyneet poistot 1.1.2021	-539 377,68	-40 712 563,34	0,00	-41 251 941,02
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-107 451,96	-14 636 864,69	0,00	-14 744 316,65
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-646 829,64	-55 349 428,03	0,00	-55 996 257,67
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00

Aineettomat hyödykkeet	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	40 761,34	44 327 479,45	50 554 645,72	94 922 886,51

Aineelliset hyödykkeet	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	140 688,23	77 750 567,01	204 652,77	233 290,76	78 329 198,77
Lisäykset	0,00	18 166 710,39	83 897,57	0,00	18 250 607,96
Vähennykset	0,00	-2 059 710,43	-46 546,00	0,00	-2 106 256,43
Hankintameno 31.12.2021	140 688,23	93 857 566,97	242 004,34	233 290,76	94 473 550,30
Kertyneet poistot 1.1.2021	-40 843,54	-32 376 126,12	-98 931,77	-100 988,54	-32 616 889,97
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	1 893 906,79	46 546,00	0,00	1 940 452,79
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-12 855,81	-16 167 447,16	-40 249,59	-44 007,95	-16 264 560,51
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	-176 416,61	0,00	0,00	-176 416,61
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-53 699,35	-46 826 083,10	-92 635,36	-144 996,49	-47 117 414,30
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	86 988,88	47 031 483,87	149 368,98	88 294,27	47 356 136,00

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut	2021	2020	Muutos 2021-2020
RAHOITUSTUOTOT			
Korot euromääräisistä saamisista	4 951,08	6 457,06	-1 505,98
Muut rahoitustuotot	-1 380,55	-944,11	-436,44
Rahoitustuotot yhteensä	3 570,53	5 512,95	-1 942,42
RAHOITUSKULUT			
Korot euromääräisistä veloista	23 156,91	11 471,96	11 684,95
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	144,75	-144,75
Rahoituskulut yhteensä	23 156,91	11 616,71	11 540,20
Netto	-19 586,38	-6 103,76	-13 482,62

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Poliisihallituksella ei ole esitettävää liitteelle 9.

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit	Kappalemäärä 31.12.2021	Markkina-arvo 31.12.2021	Kirjanpito-arvo 31.12.2021	Omistusosuus % 31.12.2021	Myyntioikeuksien alaraja % 31.12.2021	Saadut osingot 31.12.2021	Markkina-arvo 31.12.2020	Kirjanpito-arvo 31.12.2020
Muut rahoitusarvopaperit	0,13131	5 334,29	2 623,70					

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Poliisihallituksella ei ole esitettävää liitteelle 11.

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Poliisihallituksella ei ole ilmoitettavaa kohtiin Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä, Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä, sekä Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset	Talousarvio-menot 2021	Määräraha-tarve 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset	77 575 058,68	83 362 354,58	53 943 019,55	45 709 601,34	146 210 480,78	329 225 456,26

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.1.2021	Varat 31.12.2020	Käyttötarkoitus
Maija Syrjäsen rahasto	363 713,85	364 303,39	Apurahojen jako henkilökunnalle ennalta estävän toiminnan ja rikostorjunnan kehittämistä edistävään tutkimukseen sekä muuhun poliisilaitoksen toiminnan kehittämiseen.
Kyllikki Näsäkkälän testamentti	205 076,82	205 685,28	Opiskelijoiden koulutus.
ISP Testamentti lahjoitus	17 185,36	17 290,36	Lahjoitus Poliisikoiratoimintaan.
PAK Oy Konwell Ab testamentti	11 964,03	15 000,00	Lahjoitus Poliisikoirien huumausainekoulutukseen.
Yhteensä	597 940,06	602 279,03	

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Poliisihallituksella ei ole esitettävää liitteelle 14.

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Poliisihallituksella ei ole esitettävää liitteelle 15.

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Poliisihallituksella ei ole esitettävää liitteelle 16.

Poliisihallituksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Poliisihallitukselle ei ole esitettävää liitteelle 17.

14 Allekirjoitukset

Poliisihallituksen vuoden 2021 tilinpäätös on hyväksytty 25.2.2022 Espoossa.

Poliisihallituksen virastojen päälliköt ovat kukin omalta osaltaan hyväksyneet tämän tilinpäätöksen allekirjoittamalla johtamansa viraston toimintakertomuksen.

Poliisihallituksen tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Poliisiylijohdaja

Seppo Kolehmainen

Hallintojohtaja

Anne Aaltonen